Poštnina plačana v gotovini

Leto VIII, št. 260

Ljubljana, četrtek 3. novembra 1927

Cena 2 Din

Izhaja ob 4. zjutraj.

Stane mesečno Din 25·—; za inozemstvo Din 40·— neobvezno.

Oglasi po tarifu.

Uredništvo: Ljubljana, Knaflova ulica štev. 5/I. Telefon št. 2072 in 2804; ponoči tudi št. 2034.

Rokopisi se ne vračajo.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova ulica št. 54. — Telefon št. 2036.

Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešernova ulica št. 4. — Telefon št. 2498

Podružnici: Maribor, Aleksandrova št. 13 — Celje, Aleksandrova cesta

Račun pri poštnem ček. zavodu: Ljubljana št. 11.842 - Praha číslo 78.180. Wien, Nr. 105.241.

Ljubljana, 2. novembra.

Najnovejša akcija makedonskega komiteta je končala popolnoma brez uspeha. Protest proti «terorju, ki ga izvajajo v Makedoniji Srbi» je sicer tajništvo Društva narodov poslalo naši vladi, ali naše diplomatsko predstavništvo mu je dalo odgovor, kakor ga zasluži. Prvič, makedonsko prebivalstvo v naši državi ne tvori narodne manjšine, marveč je del državnega naroda ter potemtakem sploh ne more biti predmet razpravam o tretiranju narodnih manjšin. Že s tem je vsaka oficijelna meritorna razprava o «makedonskem problemu» izključena. Drugič velja še sledeče: ako bi na jugu zares obstojala kaka manjšina v suponiranem smislu, bi Društvo narodov po statutih pakta o Društvu in po obstoječi praksi ne moglo intervenirati, ker bi imeli v tem slučaju svojo interno zadevo. In tretjič nihče ne more resno pričakovati od nas, da bi sploh upoštevali, kar izjavlja in «protestira» makedonski komitet, ki je sam izjavil, da so atentati v Južni Srbiji njegovo delo. Zdi se nam celo, da bi tajništvo Društva narodov sploh ne moglo sprejeti in sporočiti naprej nikakršne enuncijacije take organizacije, kakršna je makedonski komitet, ki ne le ne prikriva, marveč celo javno razglaša princip teroristične akcije.

Eno stvar je pri tem posebno podčrtati. Makedonski odbor si drzne istočasno, ko pošilja tolpe in trojke z bombami v naš teritorij in objavlja domači in tuji javnosti, da je teroristična akcija njegovo delo, vlagati na tako mirovno institucijo, kakor je Društvo narodov, svoje vloge z težnjo, da se upoštevajo kot legalna enuncijacija narodne manjšine na Balkanu. Slične vloge bo Društvo narodov prav gotovo še dobilo v svoje prostore.

Taktika makedonstvujuščih kaže nenavaden anahronizem v vseh ozirih. Terorizem te družbe datira še iz turških časov; takrat je bilo spričo absolutnega barbarstva turške uprave morda res težko najti kako učinkovito metodo za borbo za narodno svobodo, dasi so že v onih časih bombni atentati revolucijonarjev in krvavi čini komitskih tolp povzročili več gorja tudi med sorojaki v Turčiji nego koristi za potlačeno rajo. Revolucijonarni komiteti so uprizarjali pozneje napade v Turčiji tudi zoper povsem neprizadete institucije inozemcev, ne samo zoper turške, z edinim ciljem, da se Evropa opozori na neznosen položaj krščanskega prebivalstva. Ali ne samo opozori, marveč da se Evropa prisili na intervencijo zoper turške oblasti. To je bil terorizem tako rekoč zoper celo Evropo, ki seveda ni mogel imeti učinka, dasi je revolucijonarna centrala istočasno pošiljala peticije na vodilne evropske države.

Danes postopa makedonski komitet iz Bolgarije natančno po teh starih metodah. Na našem jugu izvršuje atentate in pošilja izjave v mednarodni svet. Pripravlja se celo, da raztegne svoje atentatsko delovanje na ostalo Evropo, osobito na Ženevo in pred dnevi se je poročalo, da je švicarska policija že pripravila vse potrebno, da sprejme primerno bugaraške atentatorje.

To so tedaj popolnoma iste metode, kakor so bile v navadi pred 20 do 30 leti in preračunane na barbarizem Turčije ter na sodbo, ki jo je imela vsa Evropa o Turčiji. Ako bi danes v čemerkoli ustregli makedonskemu komitetu, bi s tem priznali, da smatramo te metode za primerne tudi za 1927. leto. Komitet v Bolgariji mora uvideti, da ne sme ostati za eno generacijo za časom, marveč se mora prilagoditi moderni dobi in njenim bojnim sredstvom. Vsi, ki imajo interes na tem, da se Balkan konsolidira, morajo sodelovati v absolutni nepopustljivosti napram bugarašem navedene vrste, da se jim za vedno izbije iz glave vera, da se s tako razbojniškim terorizmom dosežejo uspehi napram moderni državi.

Moderna oblika reševanja «makedonskega problema» pa se nam tudi obeta. Na sofijski manjšinski konferenci mednarodne lige za Društvo narodov se je sklenilo, da se prihodnje leto vrši konferenca v Bruxellesu in da se na njem razmotriva stanje makedonskega prebivalstva. Naša delegacija je sprejela ta sklep in izjavila, da sprejme debato o njem. To bo torej po modernem načinu razprava o «makedonskem problemu» pred mednarodnim forom in tu naj čuje Evropa, kaj je resnice na vsem, kar se piše in govori, trdi in protestira o Makedoniji. Nam more biti taka razprava samo v korist.

Kemal paša zopet izvoljen

Angora, 2. novembra. d. Včeraj je bila otvorjena novo izvoljena Narodna skupščina. Izvolila je soglasno zopet Mustafo Kemala pašo za državnega predsednika. Ismet paša je v smislu ustave podal demisijo svoje vlade, a mu je Kemal paša takoj zopet poveril sestavo novega kabineta. Večina ministrov bo obdržala dosedanje portfelje. Za predsednika Narodne skupščine je bil izvoljen Kizim paša.

Temni oblaki nad glavo g. Vukičevića

Manevri z rekonstrukcijo vlade. — Demisija finančnega ministra še ni definitivno umaknjena. — Z demisijo grozi tudi prometni minister. — Mučna afera ministra Popovića. — Borba za revizijo uradništva.

Beograd, 2. novembra, r. Ker so skoro vsi poslanci izven Beograda, vlada v prestolici na zunaj popolno zatišje, tem intenzivnejša borba pa se vodi za kulisami. G. Vukičeviću gre v prvi vrsti za to, da bi bila radićevska obtožnica proti njemu odklonjena s čim večjo večino, ker upa, da bi s tem utrdil svojo pozicijo. Nezadovoljne pašićevce in demokrate hoče pridobiti s tem, da se razgovarja ž njimi o rekonstrukciji vlade in imenovanju novih ministrov iz pašićevskih in davidovićevskih vrst. Na javnost skuša vplivati na ta način, da širi njegova okolica vedno znova vesti o dalekosežnem delavnem programu, ki ga bo izvedla sedanja vlada. To naj javnost uveri, da bo ostal Vukičevićev režim na krmilu še dolgo časa.

Medtem pa se zbirajo nad glavo gospoda Vukičevića vedno težji oblaki. Trdovratno se vzdržuje trditev, da finančni minister dr. Marković svoje demisije ni preklical, ampak jo samo začasno odgodil, dokler ne bo odklonjena obtožnica proti g. Vukičeviću. Za naprej pa veže svojo udeležbo v vladi na izpolnitev svojih radikalnih redukcijskih zahtev, ki pa jih odklanjajo v prvi vrsti ravno radikalski poslanci.

Vsak dan se na novo pojavljajo tudi vesti o nameravani demisiji prometnega ministra generala Milosavljevića. Njegova politika je naletela pri radikalih na odpor, ker mu očitajo, da se prav nič ne ozira na interese radikalne stranke. Zlasti mu zamerjajo, da je reduciral izredno veliko število visokih uradnikov-radikalov. Na drugi strani pa je prišel prometni minister v konflikt tudi s finančnim ministrom, zahteva da se izvrši brezobzirna štednja tudi v prometnem resoru. General Milosavljević pa smatra nadaljnje redukcije pri železnicah za nemogoče in zahteva celo povišanje mnogih proračunskih postavk. Poleg tega smatra minister Milosavljević za neobhodno potrebno, da se s pomočjo večjega inozemskega posojila spopolni naše železniško omrežje, čemur pa se finančni minister tudi upira.

Zelo mučen vtis je naredila na vladne kroge tudi afera ministra g. Velje Popovića, proti kateremu je odredilo trgovsko sodišče zaradi njegovih menjičnih obveznosti eksekucijo na njegovo imetje in njegovo ministrsko plačo. Nocojšnje «Novosti» poročajo, da je podal g. Popović zaradi tega demisijo. Ta vest sicer ni potrjena, smatra pa se za gotovo, da je postal položaj gospoda Popovića nevzdržen.

Dalnji kamen spotike tvori revizija uradništva, ki jo pripravlja mešani odbor dveh radikalnih in dveh demokratskih ministrov. Radikali se pritožujejo, da se obrača revizija predvsem proti njihovim uradnikom, demokrati pa so nezadovoljni, ker hočejo radikali še nadalje obdržati v državni službi svoje pristaše, pa naj so se svojčas še tako zelo eksponirali proti demokratom. O tem je poročal danes g. Davidoviću demokratski minister Mijović, ki je tudi član revizijske četvorice. Davidovićevci beležijo te pritožbe kot nov dokaz, da g. Vukičević ne misli na iskreno sodelovanje z demokrati in da je bila tudi njegova obljuba glede revizije uradništva le manever, da je preprečil pridružitev Demokratske zajednice opoziciji.

Med današnjimi dogodki je omeniti le sestanka med gg. Pribićevićem in Joco Jovanovićem ter takoj nato med gg. Jovanovićem in Davidovićem. Govorili so o nadaljni taktiki opozicije v parlamentu.

Zopet nove odgoditve Narodne skupščine

Seje se bodo vršile samo v petek in prihodnji četrtek, nato pa bodo za dalj časa odgodene.

Beograd, 2. novembra. p. Ker se sestane Narodna skupščina šele v petek, ni bilo zadnjih tri dni nobenih posebnih političnih dogodkov. V smislu sporazuma šefov strank se vrši seja v petek in se bo na tej seji nadaljevala in končala razprava o obtožbi proti predsedniku vlade g. Vukičeviću. Razprava bo končana ob 8. zvečer brez obzira na število prijavljenih govornikov. Nato se bo vršilo glasovanje. Kakor doznava vaš dopisnik iz vladnih krogov, bo Narodna skupščina nato najbrž zopet odgodena do 10. novembra. Na dnevni red te seje bo postavljena interpelacija šefov opozicije Svetozarja Pribičevića, Stjepana Radića in Joce Jovanovića na zunanjega ministra dr. Marinkovića o zunanji politiki. Debata o tej interpelaciji bi trajala ves dan, nakar bi bila skupščina zopet za nekaj časa odgodena, da bodo mogli skupščinski odbori končati razprave o zakonskih predlogih, ki jih imajo že v rokah ali jih bodo tekom prihodnjih dni še dobili.

Sprememba poslovnika

Beograd, 2. novembra, r. Vladni krogi si z vso silo prizadevajo, da bi vsaj na zunaj napravili vtis, da je vlada stabilna. Zato v zadnjih dneh, ko se mnogo govori o notranjih težkočah in sporih vlade posebno naglašajo svoj delovni program in zahtevajo vse zakone, ki jih namerava vlada v bližnji bodočnosti predložiti Narodni skupščini.

Da bi se kar najbolj zavarovala pred napadi opozicije, namerava vlada spremeniti skupščinski poslovnik tako, da bi pravice opozicije in poslaniške svoboščine kar najbolj omejila. Predvsem hoče onemogočiti vlaganje nujnih predlogov in druge slične možnosti zavlačevanja skupščinskega poslovanja. Predlog je baje v glavnih obrisih že izgotovljen in bo predložen Narodni skupščini na eni prihodnjih sej.

Angleški finančnik o našem gospodarstvu

Potreba štedenja in znižanja davkov. — Preveliki davki so glavna ovira za gospodarski razvoj. — Stabilizacija dinarja mora dobiti zakonito podlago. — Vesti o velikem posojilu v Angliji.

Beograd, 2. novembra p. Peter Bark, predsednik angleške »Limited-Bank«, ki se mudi v Beogradu, je bil danes sprejet v avdijenci pri kralju. Zvečer mu je priredil direktor Hipotekarne banke v Jokey-klubu večerjo, kateri je prisostvoval tudi finančni minister.

Popoldne je g. Bark sprejel novinarje, katerim je v kratki izjavi razvil svoje nazore o našem gospodarskem in finančnem položaju. Povdarjal je, da vlada v Angliji velik interes za razvoj naše države, zlasti za njen finančni in gospodarski razvoj. Bilo bi v interesu Jugoslavije, da še bolj učvrsti zaupanje, ki ga v inozemskih finančnih krogih že uživa, ker so ti krogi pripravljeni ji nuditi svojo pomoč, da stabilizira svoj ekonomski položaj.

»V prvem redu,« je nadaljeval g. Bark, »je proračun, ki povzroča pažnjo inozemskih finančnikov. Imam vtis, da je vaš državni proračun, ki znaša po mojih informacijah 11 milijard, previsok. Mogle bi se izvršiti gotove štednje v poedinih pozicijah. To tem bolj, ker izgleda, da so vaši davki pretežki za prebivalstvo. Zbiranje rezerv in prihrankov, ki bi mogli pripraviti kapital, potreben za razvoj poljedelstva in industrije, je otežkočeno ravno zaradi težkih bremen. Gospodarska kriza je posledica deflacijske perijode, katero so morale preživeti vse države kot posledico znižanja vrednosti svojega denarja. Toda ta perijoda je koristna po svojem končnem rezultatu, treba pa jo je čim bolj skrajšati. Vaša finančna administracija je dosegla, da je kurz dinarja neizpremenjen. Toda to je samo faktična stabilizacija ki še ni dobila zakonske sankcije. Največje važnosti bi bilo, da se store o tem predmetu zakonske mere, ki bi sankcijonirale ustaljenje vrednosti dinarja in ustvarile neodvisno Narodno banko, da se bo brigala za cirkulacijo denarja.«

Beograd 2 novembra p. Kakor se doznava, bosta finančni minister in minister saobračaja tekom tega tedna storila korake za prometno investicijsko posojilo v znesku 700 milijonov dinarjev. Govori se, da se bo to posojilo najelo na Angleškem in se spravlja v zvezo s to zadevo tudi bivanje Petra Barka v Beogradu.

Beograd, 2. nov. r. Včeraj dopoldne je posetil finančnega ministra g. Peter Bark, bivši ruski finančni minister in zastopnik večjih angleških bank. Sestanek je trajal nad eno uro. G. dr. Marković je obvestil g. Barka o svoji finančni politiki, o splošnem trgu in mu je g. Bark dal zelo dragoki jih namerava izvesti v novem proračunu. Pri tej priliki se je informiral finančni minister o položaju na londonskem denarnem trgu n mu je g. Bark dal zelo dragocene informacije. Izjavil je pri tem, da so najvplivnejši londonski finančni krogi zelo zanimajo za Jugoslavijo. To zanimanje je zlasti narastlo po regulaciji naših dolgov v Angliji.

Milena Žerjavova †

Danes nekaj po polnoči je po dolgi mučni bolezni umrla gospa Milena Žerjavova, soproga narodnega poslanca in ministra n. r. dr. Gregorja Žerjava.

Žalostna vest bo tužno odjeknila širom naše domovine. Neizprosna smrt je pokosila slovensko, jugoslovensko vzor-ženo, kakršnih je malo med nami. Svojemu soprogu je bila ne le ljubeča družica v življenju, bila mu je v vsem njegovem javnem delu najboljši tovariš in prijatelj, svoji deci skrbna in nenadomestljiva dobra mati. Vsa vdana sreči svoje ljubljene rodbine, je pokojna gospa Milena z njej lastnim visokim umevanjem poklica žene in matere posvetila svoje moči tudi javnemu delu ter si pridobila nevenljivih zaslug v narodnih, socijalnih in prosvetnih organizacijah. Srednješolska in akademska mladina je izgubila z njo veliko svojo zaščitnico in dobrotnico, narodno ženstvo eno izmed svojih najagilnejših voditeljic, naše kulturne organizacije, zlasti Sokolstvo pa bodo bridko pogrešale neumorno in požrtvovalno svojo sotrudnico.

Strašen je udarec, ki je z njeno smrtjo zadel predsednika slovenske SDS dr. Žerjava in njegovo rodbino. Z njim objokujejo smrt plemenite žene mnogobrojni prijatelji, za njo žalujejo nešteti, ki so poznali njeno zlato srce.

Gospa Milena je dosegla starost 38. let. V njej je izgubil svojo ljubljeno hčerko g. Josip Lavrenčič, bivši dež. poslanec in poslanec v rimskem parlamentu. Ob njeni smrtni postelji plakajo za svojo mamico trije otroki, dve hčerki in sinček. Kruto prizadetega soproga in njegovo rodbino obdaja ob tej bridki uri globoko, ljubezni polno sočustvovanje tisočih prijateljev in somišljenikov, a tudi iskreno sožalje širom prostrane naše domovine.

Borba za državni proračun

Proračun bo izgotovljen še ta teden in bo znašal devet in pol milijarde. — Nezadovoljnost z načinom, kako hoče finančni minister štediti. — Odpor proti nameravanemu znižanju poslanskih dnevnic.

Beograd, 2. novembra, r. Finančno ministrstvo je zadnje dni pospešilo delo na državnem proračunu za l. 1928.-29. Skoraj vsa ministrstva so že izdelala svoje predloge; preostaja le še zunanje ministrstvo, ki ga bo pa tudi v par dneh izgotovilo. V finančnem ministrstvu zatrjujejo, da bo celotni proračun že do konca tega tedna definitivno sestavljen ter da bo iznašal 9 in pol milijarde. Tekom prihodnjega tedna bo proračun predložen Narodni skupščini, odnosno finančnemu odboru v razpravo.

Finančni minister hoče kljub hudemu odporu svojih ministrskih kolegov uveljaviti v prihodnjem proračunu načelo skrajne štednje. Znano je, da je prišlo zaradi tega v vladi že ponovno do hudih sporov in celo do ostavke finančnega ministra, ki pa jo je začasno odgodil na zagotovilo ministrskega predsednika, da bodo njegov finančni program sprejeli. Vendar pa se v političnih krogih ostro kritizira način, kako hoče finančni minister izvesti svojo štednjo. Vodja zemljoradnikov, gospod Joca Jovanović, je podal danes tozadevno novinarjem sledečo izjavo:

«Vsi pošteni državljani se strinjajo s finančnim ministrom v tem, da je štedenje v državni upravi potrebno. Odkar je na krmilu sedanji finančni minister g. dr. Bogdan Marković, mu ni niti finančni odbor, niti Narodna skupščina, niti ostala javnost odrekla svoje podpore. Vendar pa se ne moremo strinjati z njegovo štednjo «na komando», kakor jo skuša izvesti sedaj. Štednja se mora raztegniti na ves proračun in na vse proračunske postavke, kolikor se more to zgoditi brez škode za državo in državne interese. Vsak drugi način štednje izziva kasneje nezadovoljnost. O priliki lanskoletnih poplav v Vojvodini in drugih pokrajinah je vlada g. Uzunovića obdavčila z 10 odstotnim odtegljajem le državne uradnike, a nobenega drugega. Naravno, da je to izzvalo veliko nezadovoljstvo in vzbudilo čut očite krivice. Zato mora biti štednja za vse enaka ali pa je sploh ni. To načelo mora osvojiti finančni minister, ki bi v polni meri upravičili zaupanje, ki ga uživa, če bi: 1.) izvedel štednjo za vse proračunske pozicije, to je za materijalne in osebne izdatke; 2.) zahteval redukcijo števila ministrstev od 18 na 10; 3.) uradno obveščal javnost o svojem delu v tem pravcu in to povsem jasno in odkrito ter skrbel za nujno pomoč gospodarskim krogom, zlasti poljedelcem.»

Posebno poglavje v programu finančnega ministra tvori tudi vprašanje znižanja poslanskih dnevnic. Dnevnice poslancev znašajo dnevno 300 Din ali letno skupno 34 milijonov. Po predlogu finančnega ministra naj bi se dnevnice znižale od 300 na 200 Din dnevno, kar bi značilo letni prihranek 12 milijonov. Če bi se poleg tega znižale še razne specijalne doklade, ki jih uživajo člani raznih skupščinskih odborov, bi se ta prihranek po računu finančnega ministra zvišal na 13 milijonov Din.

V parlamentarnih krogih je izzval ta predlog precejšnje razburjenje. Zlasti radikalski krogi zamerjajo finančnemu ministru, da se je najprej spravil na dnevnice poslancev. V vladnih krogih vlada celo bojazen, da bi mogli radikalski poslanci zaradi tega podati ostavke na svoje poslanske mandate. Oni zlasti naglašajo, da morajo večinoma živeti na dve strani, ločeno od svojih rodbin in da zato dnevnice niso previsoke. Ostali parlamentarni krogi pa zamerjajo način, kako je to vprašanje iznešeno v javnost, ker izgleda, kakor da je hotel finančni minister s to akcijo podvzeti ofenzivo proti Narodni skupščini. Ne glede na to, ali je nameravano znižanje v skladu z draginjskimi razmerami, pa se v parlamentarnih krogih naglaša, da bi se moralo istočasno razpravljati tudi o znižanju ministrskih plač in o redukciji ministrstev, da bi se tudi na tej strani dosegel kar največji prihranek. Zlasti pa naj bi se enkrat za vselej opustil luksus ministrov brez portfelja.

Beograd, 2. novembra, p. Finančni minister dr. Marković intenzivno dela na novem proračunu. Danes dopoldne so bili izdelani za tri ministrstva. Popoldne se je vršila konferenca med ministrskim predsednikom Vukičevićem in finančnim ministrom dr. Markovićem, kateri so prisostvovali tudi vsi načelniki notranjega ministrstva. Na tej konferenci je bil redigiran proračun notranjega ministrstva. Poleg tega je finančni minister imel daljši razgovor tudi z ministrom gradjevin dr. Šumenkovićem o proračunu tega ministrstva. Pri tem so se pojavile razne težkoče, ker hoče minister gradjevin, da pridejo v proračun razne investicije, kar pa finančni minister odklanja. Popoldne je bil nato izdelan tudi proračun ministrstva prosvete, tako da preostaja le še proračun zunanjega ministrstva. Vsi proračuni bodo gotovi tekom tega tedna, nakar se bo pričela razprava v finančnem odboru.

Seja ministrskega sveta

Beograd, 2. nov. r. Sinoči od 18. do 20. se je vršila seja ministrskega sveta. Po zatrdilu ministrov so razpravljali na seji izključno o resornih vprašanjih. Prometni minister je poročal o sporih z raznimi podjetji in je dobil pooblastilo, da reši te spore potom razsodišč, sestavljenih po srbskem civilno-pravnem redu. Ministrski svet je nadalje odobril dobavo in montažo železne konstrukcije mostu na železniški progi Ormož-Murska Sobota pri «Splošni stavbni družbi v Mariboru» za vsoto 155.550 Din. Generalni direkciji državnih železnic je odobrena nabavka raznega železniškega materijala za skupno vsoto 2,311.800 Din.

Na dnevnem redu so bile tudi razne zadeve finančnega ministrstva. Na vprašanje novinarjev, ali je ministrski svet razpravljal tudi o nameravanem znižanju poslanskih dnevnic, je finančni minister izjavil, da je to stvar skupščine in da se v ministrskem svetu o tem sploh ni govorilo. Na pripombo novinarjev, da mora vlada staviti skupščini tozadevni predlog, je g. minister molčal. Med drugim je ministrski svet dovolil beograjski občini najetje posojila v znesku 3 milijona dolarjev.

Kralj odide na lov

Beograd, 2. novembra. p. Po informacijah iz vladnih krogov bo jutri ob 2. popoldne odšel iz Beograda dvorni vlak, ker se kralj poda na lov v Beli Manastir. Do Rume se bo kralj peljal z avtomobilom, nato pa z vlakom. Ostal bo na lovu tri dni. Lovu bosta prisostvovala tudi princ Pavle in princesa Olga.

Novi nemški poslanik v Washingtonu

Berlin, 2. nov. d. Kakor zatrjujejo v poučenih krogih, bo imenovan še te dni novi nemški poslanik za Washington v osebi poslaniškega svetnika gospoda von Prittwitza.

Smrtna kazen v Nemčiji ostane

Berlin, 2. nov. s. V kazenskopravnem odboru državnega zbora je bil danes predlog socijalnih demokratov na odpravo smrtne kazni odbit s 17 proti 11 glasovi. Za predlog so glasovali socijalni demokrati, komunisti in en demokrat, dočim je drugi demokrat glasoval proti.

Krvavo obračunavanje med makedonstvujuščimi

Komaj mesec dni po atentatu na generala Kovačevića so makedonstvujušči izvršili v Štipu dvojen politični umor. — Kakor vse kaže, gre za obračunavanje med obema makedonskima strujama, t. j. med federalisti in pristaši Protogerova.

p **Skoplje**, 1. novembra.

Včeraj okrog 21. so trije člani makedonskega komiteja na mostu pri Štipu s samokresi napadli trgovca Mišo Gavrilovića in njegovega sina Rista. Oddali so pet strelov. Miša Gavrilović je obležal na mestu mrtev, dočim je njegov sin Rista, ki sta ga dve krogli zadeli v trebuh in prsi, izdihnil po prenosu v bolnico. Po izvršenem zločinu je trojka izginila v noč.

Streli so na most privabili veliko množico meščanov. Rista Gavrilović je bil še pri življenju, toda v popolni nezavesti in policija ni mogla od njega ničesar zvedeti o krvavem dogodku. Prenesli so ga v državno bolnico, kjer je kmalu izdihnil. Policija je na mostu našla izstreljene patrone iz samokresa sistema «Parabellum», s kakršnimi so oboroženi bolgarski komitaši. Varnostne oblasti so ukrenile vse potrebno za izsleditev drznih atentatorjev. Tekom noči so se izvršile hišne preiskave v bližnjem Novem selu. A tudi te preiskave niso razkrile nikakih sledov za zločinci. Zdi se najverjetnejše, da so atentatorji pobegnili proti planini Lakazici, hoteč preko planinskih grebenov pobegniti za bolgarsko mejo. Alarmirane so vse orožniške postaje in policijske oblasti sosednih okrajev.

Med prebivalstvom je najnovejši atentat bolgarskih komitašev povzročil velikansko ogorčenje. Ni dvoma, da je tudi ta krvavi obračun političnega značaja. Umorjeni Miša Gavrilović je bil oče znanega Vanče Mihajlova, ki je pred dvema letoma poslal na Dunaj Menčo Karničevo z nalogom, da ustreli komitskega vojvodo Panico. Menča je nalog izvršila, končno pa je bila pred sodiščem oproščena, nakar jo je Vanča Mihajlov poročil. Smatra se torej, da je atentat na Vančevega očeta akt maščevanja za usmrtitev Panice in Čauljeva, ki ga ima tudi na vesti Vanča Mihajlov.

Aretacije bugaraških omladincev v Južni Srbiji

Skoplje, 2. novembra. r. Na prijavo policije je sodišče včeraj odredilo aretacijo 20 mlajših ljudi iz Skoplja, Velesa, Štipa, Djevdjelije, Strumice, Bitolja, Kruševa in Prilepa. Med aretiranci je največ dijakov, pa tudi par uradnikov, trgovcev in obrtnikov. Obtoženi so veleizdaje po čl. 1. zakona o zaščiti države. Ko je organizacija makedonstvujuščih uvidela, da s svojimi komitskimi četami v Južni Srbiji ne more več operirati, ker se je obrnilo proti njim vse prebivalstvo in jih preganjalo, kjerkoli jih je moglo, je organizirala tajne akcije in pridobila v to svrho poedine osebe v Južni Srbiji, zlasti iz vrst omladincev. Znani predstavnik komitaške organizacije na Dunaju, Nikola Velev, ki z Dunaja organizira atentate makedonstvujuščih v Jugoslaviji in drugod, je pridobil najprej dva dijaka iz Južne Srbije, ki jih vzdržuje na Dunaju. Z njuno pomočjo je prišel v stike z raznimi drugimi mladimi Makedonci ter jih deloma z denarjem, delcma z grožnjami pridobil za svoje načrte. Tako je pridobil tudi teh 20 aretirancev in ustanovil tajno makedonsko organizacijo. Člani so imeli nalog, da pošiljajo redna poročila o formacijah in kretanju naše vojske, žandarmerije in obmejne straže, kakor tudi vse druge podatke, ki se nanašajo na obrambo. Poročila so pošiljali na dogovorjen naslov na Dunaj in skoraj gotovo niso bila na razpolago samo bolgarskim komitom. Policija je po dolgotrajnem zasledovanju prišla organizaciji na sled in odkrila pri hišnih preiskavah tudi prepise njihovih poročil, tajne šifre in razno drugo korespondenco, ki jasno odkriva njihove načrte in njihovo delovanje.

Protiitalijanski pokret v Albaniji

p **Cetinje**, 1. novembra

Iz Podgorice javljajo, da se v Albaniji vedno bolj opaža gibanje proti Italiji. Tudi najbolj vneti pristaši italijanskega protektorata nad Albanijo se iztrezniujejo, ker vidijo, kam je pripeljal Ahmed beg Zogu s svojo italofilsko politiko državo. To nerazpoloženje proti Italiji med albanskim narodom se opaža v vseh krajih Albanije, zlasti pa v centralni Albaniji. Ahmed beg Zogu se sicer trudi, da bi udušil to gibanje, vendar pa ni imel povsod uspeha. Zadnji protiitalijanski pokret v Skadru in v Draču je bil sicer s silo onemogočen, vendar pa poročajo sedaj iz raznih krajev, celo iz Tirane, o protiitalijanskih demonstracijah.

Tako so se zadnjo nedeljo vršile v Tirani velike demonstracije proti Italiji in njenemu prodiranju v Albanijo. Vlada in oblasti niso mogle preprečiti tega pokreta, ki se opaža v vseh slojih naroda. Povod za te demonstracije je bil, da sta bili na poslopju Državne banke v nedeljo dve zastavi, in sicer italijanska na desni strani, albanska pa na levi. Nacijonalistična albanska omladina je pričela protestirati proti temu postopanju ter je takoj organizirala protestni shod, katerega se je udeležilo veliko število meščanov prestolice. Ko so demonstrantje hoteli oditi k poslopju Državne banke, je policija to hotela preprečiti, kar ji pa ni uspelo. Iz vrst demonstrantov so padali ostri klici proti Italiji, kakor »Doli okupatorji! Doli fašizem! Doli Mussolini!« Zbrana množica je z navdušenjem manifestirala za svobodo Albanije. Nekaj manifestantov je odšlo v poslopje ter zahtevalo od ravnatelja banke, ki je Italijan, naj se albanska zastava razobesi na desni, a italijanska na levi strani. Zapretili so mu, ako do gotove ure ne ugodi njihovi zahtevi, da bodo sami odstranili italijansko zastavo. Policija pa je med tem dobila ojačenje ter vendarle mogla razpršiti množico. Nekaj omladincev je bilo aretiranih. Na prošnjo zastopnika prefekture je ravnatelj banke ugodil želji demonstrantov, da se preprečilo nadaljni nemiri. Omladinci so ravnatelju banke poslali pismo, v katerem zahtevajo, naj se v bodoče ozira na nacijonalna čustva Albancev, ker Tirana vendarle ni v Italiji.

V diplomatskih krogih je ta dogodek izzval največjo senzacijo, ker se je smatralo, da se bo moglo preprečiti širjenje protiitalijanskega pokreta.

Borba za rumunski prestol

Narodna kmečka stranka odklonila vstop v vlado, ker vztraja na svojem stališču glede vrnitve princa Karla. — Obravnava proti Manoilescu se prične v soboto. — Briandovo pismo Bratianu.

Bukarešta, 2. novembra s. Nova pogajanja med vlado in opozicijo, ki so se neobvezno vršila potom posredovalcev, so zaradi novega razgovora princa Karla v pariškem »Intransigeantu« prekinjena, ker vidi vlada v tem dokaz direktnega sodelovanja zaranistov s Karlom. Celokupno vladno časopisje poziva zaraniste, naj se jasno in nedvoumno izjavijo. Vladni »Vitorul« zahteva, naj Maniu poda v zbornici izjavo, ki bo izključevala vsako nejasnost. List stavlja narodni kmečki stranki nastopno alternativo: Ali potrdi stranka izjave princa Karla, objavljene v »Intransigeantu«, da ga že tri mesece vabi, naj uveljavi svoje aspiracije na rumunski prestol, ali pa mora stranka trditve princa Karla demantirati.

Kakor sodi »Lupta«, je Karl podal svoje izjave z namenom, da prisili zaraniste iz dosedanje zakulisne igre v jasno opredelitev napram njemu, dočim je vlada pograbila ta razgovor z namenom, da pride z zaranisti na čisto. Potemtakem je za zaraniste skoro neizogibno, da zavzamejo jasno stališče. Zato je pričakovati, da bo Maniu že v prihodnjih dneh podal v zbornici tozadevne izjave.

Bukarešta, 2. novembra t. Min. predsednik Bratianu je ponudil narodni kmečki stranki vstop v vlado, a je stranka to odklonila. Nasproti vestem, da v taboru narodne kmečke stranke ni složnosti v vprašanju vrnitve princa Karla, ugotavlja strankino vodstvo, da je izjava Mania v zbornici dovolj jasno podala stališče stranke, ki zahteva, da se mora o vprašanju vrnitve princa Karla vsekakor razpravljati, ako narod to zahteva.

Bukarešta, 2. novembra d. Pred preiskovalnim sodnikom je izjavil Manoilescu, da ne more biti govora o kaki zaroti. Nadalje je izjavil, da je imel edinole nalogo prinesti pisma princa Karla. V svoji privatni korespondenci se je zato posluževal šifrirane pisave, ker so se njegova pisma na pošti odpirala.

Obtožnica proti Manoilescu je že sestavljena, razprava se prične najbrže že v soboto. Obtožbo bo zastopal Jurij Bratianu, nečak min. predsednika. Obtoženca bodo branili najboljši pravniki vojaške judikature, med njimi tudi general Averescu.

Bukarešta, 2. novembra d. Kakor poroča »Politica«, je francoski zunanji minister Briand poslal Bratianu pismo, v katerem povdarja veliki interes, ki ga ima Francija na ohranitvi evropskega miru in zagotavlja Rumuniji simpatije Francije. Briand se v tem pismu zanima tudi za trenotno aktualna notranjepolitična vprašanja Rumunije in pristavija, da se tozadevno z njegovim mnenjem strinja tudi Poincaré.

Po atentatu v Atenah

Atene, 2. novembra. p. V zvezi z atentatom na predsednika republike je vlada odredila vse potrebne mere, da se ohrani red in mir. Včeraj je bil aretiran neki Gonaldas, ki je bil baje v zvezi z atentatorjem.

Glavni moment, ki ga hoče preiskava proti atentatorju dognati, je, iz kakšnih motivov je atentator izvršil svoj čin in ali ima kake soudeležence. Po mnenju državnega pravdnika in šefa lariške policije, je atentator komunist, ki pa ni nikoli igral posebne uloge v komunističnih vrstah. Atentator je bil že enkrat aretiran, in sicer za časa volilne turneje Mihalakopulosa v Larisi. Kakor se izve, bo atentator obtožen zaradi poskusa umora. Policijska oblast je to odločila zaradi tega, ker ni nobenega posebnega zakona za poskus umora predsednika republike. Zločin se bo torej sodil, kakor da bi šlo za atentat na katerega koli državljana. Maksimalna kazen za ta zločin je dosmrtna ječa.

Železniška nesreča v Sremu

Novi Sad, 2. novembra. p. Danes popoldne se je na postaji Beška v Sremu dogodila težka železniška nesreča. Tovorna lokomotiva je zadela pri premikanju na zadnji vagon beograjskega osebnega vlaka ter ga je zelo poškodovala. Neki vojak je bil ubit, tri osebe pa so težko ranjene. Iz Novega Sada je takoj odšel pomožni vlak. Strojevolja tovorne lokomotive je bil aretiran, dokler se ne pojasni, kdo je kriv nesreče.

Velik uspeh angleške delavske stranke

Pri nadomestnih občinskih volitvah v Angliji je dosegla delavska stranka proti pričakovanju velik uspeh, ki bo brezdvomno vplival na nadaljni razvoj angleške zunanje politike.

London, 1. novembra. (Io) Včeraj so se vršile v Angliji razen v Londonu nadomestne občinske volitve. Po zadnjih poročilih je pridobila delavska stranka 110 mandatov, konservativci 7, liberalci 8 in neodvisni 15 mandatov. Nasprotno beležijo konservativci izgubo 69 mandatov, liberalci 31 in neodvisni 27, delavska stranka pa 11 mandatov. Delavska stranka beleži pri sedanjih volitvah velik uspeh in je posebno napredovala v industrijskih centrih. Konservativci so močno nazadovali in v manjši meri tudi druge stranke. Sodeč po sedanjih izidih se angleške mase obračajo od konservativne politike in se navzlic neuspehu zadnje premogovne stavke pridružujejo delavski stranki.

London, 2. novembra s. Izredna velika pridobitev delavske stranke pri nadomestnih občinskih volitvah, katerih definitivni rezultati še niso ugotovljeni, je vzbudila po vsej državi veliko pozornost, ker presegajo uspehi delavske stranke vsa pričakovanja. »Stear« povdarja, da je delavski stranki s to zmago dana nadaljna možnost, da se uživi v praktično politiko in tako postane sposobna opozicija in mogoče tudi vladna stranka, ki bo opustila politiko neizpolnjivih zahtev in se posvetila realnim problemom.

★

Že razne nadomestne volitve, ki so se vršile v Veliki Britaniji po velikanski konservativni zmagi l. 1924., so pokazale, da je bil takratni socijalistični poraz le trenoten. Delavska stranka je kmalu zopet okrepila svoje pozicije. Celo težki poraz pri splošni stavki in pri večmesečnem premogarskem štrajku je ni zadel v živo. Vpliv ekstremnih kolovodij, kakor n. pr. rudarskega tajnika Cooka, je padel na ničlo, zato pa so zopet prišli do veljave stari preizkušeni voditelji zmernega krila Labour Party, ki so odsvetovali stavkovni revolucijonarni pokret, inspiriran od komunistov. Stranka se vrača k realni politiki na parlamentarnem torišču. Na zadnjem kongresu so vsi vplivni voditelji posebno povdarjali, da se mora izdelati program v najbližji bodočnosti dosegljivih ciljev. Ideološka borba za končne namene socijalizma je stopila v ozadje.

Da ta odstop od ekstremizma ni delavski stranki prav nič škodoval, se je sijajno izkazalo pri sedanjih občinskih volitvah. Labour Party je dosegla tolikšen uspeh, da je presenetil samo strankino vodstvo. Delavske, uradniške in malomeščanske množice, ki so l. 1924. pod vtisom famoznega Zinovjevega pisma glasovale za konservativce, zopet trumoma prehajajo pod labouristično zastavo, ker dobivajo znova zaupanje v guvernementalnost stranke, ki se je otresla komunističnega jerobstva.

Izid občinskih volitev ne more ostati brez vpliva na parlamentarni položaj. Sicer je Baldwin na zadnjem konservativnem kongresu govoril tako, kakor da se bodo volitve v spodnjo zbornico vršile šele l. 1929., in tudi delavski voditelj Mac Donald je še nedavno izjavil, da ne veruje v nove volitve pred potekom zakonodajne dobe sedanje zbornice. Vendar kažejo sedanje občinske volitve, da današnji parlament ni več točna slika razpoloženja angleškega naroda. In ker je Anglija dežela, kjer se demokracija in parlamentarizem spoštuje, ni izključeno, da pride le že prej do konzultacije naroda, kot se je doslej mislilo. Nove volitve pa bi prinesle delavski stranki nedvomno velik napredek. Vendar pa se iz doslej znanih rezultatov občinskih volitev še ne da sklepati če bi bil ta napredek zadosten, da popolnoma preobrne strankarsko konstelacijo na Angleškem in privede na krmilo čisto delavsko vlado. Zelo verjetno je, da bi v bodočem parlamentu igrala liberal. stranka odločilno vlogo, četudi bi bila številčno najmanjša, da bi od njene podpore bilo odvisno, ali bi mogla delavska stranka vladati, ali pa bi prišlo do režima meščanske koncentracije. Kot pa je znano, se nagibljejo sedanji liberalni voditelji Lloyd George odločno na levo in je pripravljen, pogajati se z delavsko stranko.

Strankarski boj v Angliji

Oživljenje angleškega liberalizma.

b, **London**, koncem oktobra.

V Veliki Britaniji se že otvarja volilna kampanja, čeprav parlamentarne volitve za sedaj se niso na vidiku. Baldwin nima namena predčasno odstopiti, saj se opira na kompaktno konservativno večino, ki se je dosedaj še vedno izkazala zanesljivo. Na konservativnem strankinem kongresu v Cardiffu je ministrski predsednik napovedal volitve šele za l. 1929. in na kongresu delavske stranke je priznal Mac Donald, da tudi on ne pričakuje volitev pred dvema letoma.

Navzlic temu dolgemu roku pa se vse tri stranke mrzlično pripravljajo. Posamezne nadomestne volitve so pokazale, da konservativna zvezda polagoma bledi, da ni v narodu več onega navdušenja, ki je prineslo l. 1925. tako sijajno zmago stranki «torijevcev». Volilna masa se začenja odtujevati včerajšnjim triumfatorjem in se polagoma vrača k liberalcem ali pa prestopa k «Labour Party». Seveda se ta proces ne vrši rapidno, katastrofalno, je pa zelo viden in simptomatičen. Konservativcem danes nove volitve niso nič kaj pri srcu, zato se na vse kriplje trudijo, da pravočasno popravijo svoje šanse med volilstvom potom novih zakonov in reform. Eden njihovih glavnih šlagerjev, ki ga bodo izrabljali v volilni kampanji, bo raztegnitev volilne pravice na ženske, počenši z 21. letom starosti. S to reformo bo imela Velika Britanija kar 5 milijonov novih volilcev ali prav za prav volilk in nanje se bodo prav posebno obrnili konservativci, da jim iz hvaležnosti za ta velikodušen dar nadomestijo one stotisoče dosedanjih volilcev, ki so uskočili k liberalcem in k delavski stranki.

Labour Party se je dokaj hitro opomogla od težkega poraza pri generalni stavki in od poloma dolgotrajne premogarske stavke. More se reči, da je delavska stranka danes enotnejša in kompaktnejša nego je bila l. 1926. Angleško delavstvo so težke preizkušnje poučile. Komunisti in revolucijonarna levica so silno utrpeli na ugledu in vplivu, stranka se orijentira nazaj v realistično, reformistično smer in izraža zaupanje svojim starim preizkušenim voditeljem. Torišče politične borbe se prenaša iz tovarn in rudnikov zopet nazaj v parlament. Stranka je na zadnjem kongresu sklenila, da se izdela program takoj dosegljivih zboljšanj in reform. S tem stopa razredni boj za končne cilje v ozadje, Labour Party pa se pripravlja za realno borbo na parlamentarnih tleh.

Najzanimivejši pojav v sedanjem angleškem strankarskem pokretu pa je brez dvoma nov nepobiten razmah še nedavno tako rekoč na smrt obsojenega liberalizma, ki so mu napovedovali pogin med konservativnim nakovalom in socijalističnim kladivom. Dolgotrajna notranja borba med asquithovci in pristaši Lloyda Georgea se je končala s popolnim umikom prejšnjega sivolasega, zaslužnega liberalnega voditelja. Zviti Kelt je danes tako rekoč neomejen gospodar v stranki. Lloyd George je izdelal dalekosežen načrt za agrarno reformo, ki se močno približuje načelom državnega socijalizma. Stranka je ta drzni projekt osvojila. Lloyd George pa je pripravil tudi svojo formulo za rešitev industrijske krize, vendar rezultati ankete in temeljitega proučevanja tega problema doslej še niso bili objavljeni.

Lloyd George ne obvlada svoje stranke samo moralno, programatično, marveč jo ima tudi materijalno v rokah. Pod Asquithovim vodstvom je bila liberalna stranka dokaj revna, njene blagajne so bile izčrpane. Učinek te slabosti se je pokazal pri volitvah. Lloyd George pa razpolaga s čedno vsoto celih 70 milijonov frankov svojega posebnega strankarskega fonda, ki si ga je nakupičil v času, ko je bil ministrski predsednik. Nasprotniki so mu očitali, da je prišel do teh visokih denarjev s podeljevanjem (t. j. prodajanjem) odlikovanj in imenovanj na visoka mesta. Lloyd George pa je kratkomalo odgovoril, da je zbral svoj fond z istimi metodami, s katerimi so tudi konservativci napolnili svoje lastne strankarske blagajne. Zanimivo je, da se Baldwin ni hotel spuščati v to kočljivo debato o strankarskih denarnih virih. Je že vedel, zakaj . . .

Ko je Galec zavladal v stranki, je končno odprl svoj rejeni mošnjiček. Izročil je stranki «za prve potrebe» 7 in pol milijonov frankov in obljubil je še letni poldrugi milijon. Cele blagajne pa le še noče izročiti . . . Stranka ima sedaj dovolj sredstev in to se močno pozna pri njeni propagandni akciji. Izgubljeno zaupanje v strankino bodočnost se vrača, izvaja se temeljita reorganizacija, pripravlja se volilna kampanja z vse drugačnim elanom kot pod Asquithom — zakaj za volitve je treba v Angliji denarja, mnogo denarja in tega stranka sedaj ima. Uspehi pomlajenja so se pokazali tudi že pri raznih nadomestnih volitvah. V 5 okrajih, ki so jih prej predstavljali 3 konservativci, 2 delavca in 1 liberalec, so bili izvoljeni 3 liberalci, 2 socijalista in noben konservativec . . .

Liberalna stranka pa za bližnjo bodočnost vendar še ne more upati, da bi se vrnili stari časi, ko je pred vojno celo desetletje sama vladala britskemu imperiju, pač pa za gotovo pričakuje tolikšnega napredka pri prihodnjih volitvah, da ne bo več mogoče vladati brez nje. Bodočnost bo pokazala, če se bodo ti upi uresničili. Za sedaj pa se poživljenje in velika aktivnost liberalne stranke pač ne da utajiti.

Trgovinska pogajanja z Avstrijo

Beograd, 2. novembra. r. Tekom prihodnjega tedna prično v Beogradu pogajanja za revizijo jugoslovensko - avstrijske trgovinske pogodbe. Avstrijska delegacija pride v Beograd v nedeljo ali pondeljek. Pri reviziji bo šlo v glavnem za spremembo carinskih tarif. Kakor znano, je avstrijska vlada nedavno zelo povišala uvozne carine na poljedelske proizvode in s tem skoraj popolnoma onemogočila izvoz naših pridelkov v Avstrijo. Jugoslavija zahteva zato, da se te ovire odstranijo ali vsaj omilijo. Na primeren način bo skušala naša delegacija zaščititi tudi našo mlado industrijo, ki jo avstrijska konkurenca resno ogroža.

Za predsednika naše delegacije je imenovan beograjski univ. prof. dr. Milan Todorović. Kot zastopnika ministrstva zunanjih zadev sta določena gg. Sava Kučić in Aleksa Bodi. Ministrstvo trgovine bosta zastopala načelnika gg. Milivoje Savić in dr. Rudolf Steimetz, poljedelsko ministrstvo dr. Velja Stojković, finančno ministrstvo pa generalni direktor carin dr. Konrad Schmid in načelnik Radmilo Vujčić.

Društva za pospeševanje ciljev Lige narodov

Še pred ustanovitvijo Lige narodov so se osnovale razne organizacije z namenom, da propagirajo idejo Lige in jo popularizirajo. Za časa mirovne konference so s koncem januarja 1919. zbrali v Parizu delegati teh organizacij, da skupno zborujejo. Na tem zborovanju so se zedinili na skupen odpor proti onim vplivom, ki so na mirovni konferenci hoteli preprečiti ustanovitev Lige narodov

S podpisom mirovnih pogodb in ustanovitvijo Lige pa ni izginil sporazumu med narodi sovražen duh in pokazala se je še večja potreba po intenzivni propagandi mirovnih idej. Zato so se v decembru 1919. združile vse te organizacije v Mednarodno unijo društev za pospeševanje ciljev Lige narodov in si ustanovile skupen odbor in sicer s sedežem v Bruslju, tako da ostanejo neodvisne od Ženeve, kjer je sedež Lige narodov. Število teh društev je rastlo od leta do leta. Danes je v Mednarodni uniji udruženih 45 društev iz 35 držav.

Težišče pozitivnega dela je v trajnih komisijah za pravna in politična vprašanja, za propagando ligine ideje in za narodne manjšine. Za nas Jugoslovene je posebno to delo velike važnosti, ker nam je na ta način dana možnost spraviti vprašanje naših manjšin v drugih državah pred mednarodni forum.

Zavedajoč se važnosti teh društev in njih zgoraj naštetega dela so Beogračani in Zagrebčani ustanovili taka društva že pred leti. V Ljubljani imamo že dve leti tudi, enako kot v Beogradu in Zagrebu, akademsko društvo za pospeševanje ciljev Lige narodov Meščansko društvo se je osnovalo v Ljubljani letošnjo pomlad, in takoj začelo z delom. Delegat društva, g. dr. J. Pretnar, je zastopal društvo na mednarodnih zasedanjih Unije koncem maja v Berlinu in oktobra na sejah manjšinjske sekcije v Sofiji .Na obeh kongresih se je razpravljalo tudi o naših manjšinah v tujini.

Društvu pa dosedaj žal ni pristopilo toliko članov, kot bi zahtevala njega izredna važnost za naše mednarodne odnošaje in propagando ideje miru, ideje urejevanja meddržavnih sporov ne potom volne, temveč potom mednarodnega razsodišča v smislu načel Lige narodov. Zato se vabijo na današnji ustanovni občni zbor vsi oni, ki so jim pri srcu te zadeve. Na zboru bo imel kratko predavanje član glavnega tajništva Lige v Ženevi, g Djura Popović in sicer o dosedanjih uspehih Lige na političnem polju, Občni zbor se bo vršil nocoj ob 20. v veliki dvorani mestnega magistrata.

Društvo je strogo nadstrankarsko in vabi vse naše narodne in kulturne delavce, vse stanove brez razlike, posebno pa tudi naše ženstvo, da mu pristopi v čim večjem številu. Le tako bo društvu mogoče, vršiti svojo veliko mirovno nalogo in ob enem pomagati našim bratom tam preko.

Politične beležke

Še ena izmed neštetih klerikalnih laži

Nedeljski »Slovenec« je v svojem potvorjenem poročilu o poteku debate o obtožbi proti g. Vukičeviću navedel m. dr. tudi »prepir med ljubljanskim poslancem g. Kramerjem in g. ministrom Spahom. G. dr. Kramer je namreč zaklical ministru g. Spahu glede ljubljanske trgovske zbornice. G. Spaho je dal temeljit odgovor in Kramerja ogorčeno zavrnil, nakar je g. Kramar takoj utihnil«. Tako pripoveduje »Slovenec«. Vprašali smo g. dr. Kramerja kaj je na tej stvari. Dr. Kramer nam poroča: Kar poroča »Slovenec« je zlagano. Dotični incident je potekel tako-le: Ko je g. Radić govoril o tem, da je vlada iz strankarskih nagibov sedaj začela sistematsko rušiti tudi gospodarske organizacije, sem se obrnil proti g. ministru dr. Spahu ter dejal: In kaj delate v Sloveniji? Razganjate naše mestne hranilnice, imenujete konfiscirane advokate za gerente, razbijate našo trgovsko zbornico! Minister dr. Spaho je nato dvignil roke ter se branil: »Jaz? Jaz nisem ničesar ukrenil! Jaz nisem kriv!« Repliciral sem: »Kriv ste ker ničesar ne storite, da se krivice popravijo ter uvede zakonitost in red«. G. Spaho na to ni **ničesar več odgovoril**. Naravno je, da sem na ta »temeljit odgovor« — takoj utihnil . . . — Ravno tako so v »Slovencu« seveda potvorjeni medklici g. Marinkovića in pa trditev, da je skupščinska večina odobravala Vukičevićev zagovor. Res je, da so Vukičeviću ploskali nekateri radikali in vsi klerikalci, a demokrati so sprejeli njegova izvajanja z naravnost izzivalnim ledenim molkom. Tudi se niti eden od njih dosedaj še ni oglasil, niti v verifikacijski niti v obtožbeni debati, kar je po »Slovenčevem« očividno znak trdne večine, ki se bo še 100 krat »manifestirala«.

Uradniki ne smejo prositi za izplačilo svojih zahtevkov

Znano je, da dolguje država državnim uradnikom nebesa na zemlji, pa je sedaj mesvote, ki pomenijo za uradniške familije že prav čedne vsote. Nekateri uradniki, ki so leta in leta potrpežljivo čakali, kedaj se bo vlada spomnila tudi njih in jim izplačala dolžne zneske, so v hudi sili vložili predpisano kolkovane prošnje za izplačilo teh svojih zahtevkov. G. Vukičević, ki je še pred dobrimi dvema mesecema obljubljal uradnikom nebesa na zemlji, paje sedaj, mesto da bi skrbel za to, da pridejo potrebni zneski v proračun, osrečil prosilce z naredbo, v kateri jim strogo prepoveduje, prositi za izplačilo starih zahtevkov, dokler ne bo sestavljen poseben seznam vseh, ki imajo od države še kaj zahtevati. Še le potem smejo milostno prositi za izplačilo. Ta naredba pomeni nov udarec državnim uradnikom. Vsak državljan ima pravico, da toži državo za izplačilo dolžnih zneskov, **državni uradnik pa ne sme niti prositi.**

Naši kraji in ljudje

Svetislav Milosavljević
prometni minister.

Manifestacija Jadranske straže za mir in integriteto države

V pondeljek je bil v Splitu zaključen kongres Jadranske straže, ki je značil sijajno uspelo manifestacijo domoljubja in delovanja te eminentno nacijonalne organizacije Sekcije so predložile svoje elaborate, ki jih je kongres soglasno sprejel. Ti elaborati se nanašajo na izpremembo pravil Jadranske straže in njeno notranjo organizacijo. Končno je kongres soglasno sprejel naslednjo pomembno resolucijo:

«Zvesta mišljenju in čustvovanju jugoslovenskega naroda, ki je po stoletnih borbah z največjimi žrtvami izvojeval svojo svobodno in neodvisno narodno državo, smatra Jadranska straža, da samo mir lahko prinese vsem narodom srečo in blagostanje. Ta mir posebno zahteva naš narod, da bo lahko izpolnil naloge civilizacije in kulture, ki so mu namenjene na balkanskem mostu med vzhodom in zapadom. Zatorej Jadranska straža zahteva, da se spoštujejo narodne pravice in državna integriteta kot osnovni pogoji občega miru in protestira proti vsakemu poskusu, da bi se na škodo jugoslovenskega naroda s katerekoli strani gazila ta v vsem svetu priznana načela, za katera je naš narod krvavel in je vedno pripravljen doprinašati žrtve.»

Z navdušenimi manifestacijami kralju, edinstvu naroda in države in veličastnemu Jadranu je bil kongres zaključen. Popoldne so se delegati podali na izlet do Trogira. Mornarica je stavila v to svrho na razpolago torpedovko, ki je po enourni vožnji pripeljala goste v Trogir, kjer jim je prebivalstvo z godbo na čelu priredilo prisrčen sprejem. Po navdušujočih govorih trogirskega župana in don Biankinija so si gostje ogledali vse znamenite spomenike dalmatinske kulture v Trogiru in se v mraku zopet s torpedovko vrnili v Split, kjer je tekom večera sledil razhod.

— Mladini prepovedano! —
Samo še danes ob 4., pol 6., pol 8. in 9.
Tragedija v cirkusu

Opica, k govori
— Pazite na naš spored jutri! —
Elitni Kino Matica. - Tel. 2124.

Dinarski dan

V spomin sedme obletnice Rapalskega dne priredi Jugoslovenska Matica širom kraljevine dne 12 in 13 novembra 1927 zbirko v narodno obrambne namene pod naslovom »dinarski dan«, ki je zamišljen takole:

V vseh mestih in večjih krajih naj podružnice JM, ali, kjer te še ne obstojajo, druga društva organizirajo »dinarski dan« na način cvetličnih dnevov Prispevki naj se v steklenice ali pušice zbirajo po ulicah, trgovinah in podjetjih ter zasebnih stanovanjih. Na deželi pa naj se zbiranje vrši po službi božji pred cerkvijo in od hiše do hiše Sicer pa prepuščamo podrobnejšo organizacijo inicijativi lokalnih faktorjev. ki naj zbirko urede kakor najbolj prikladno in koristno. Nabrane vsote naj se potem nakažejo pokrajinskemu odboru JM v Ljubljani.

Prodajali se bodo odkupni znaki, ki naj jih društva naroče pri pokrajinskem odboru v Ljubljani. Naj ne bo vasi in kraja, kjer bi ne zbirali ta dan za neodrešene brate in sestre Vsi neumorno na delo za nje. Dobrodošel je vsak, tudi najmanjši dar. — Jugoslovenska Matica v Ljubljani

Vseh mrtvih dan v Ljubljani

Ljubljana, 2. novembra.

Oslabelo solnčece še vedno lije svoje žarke na tihotno ljubljansko pokrajino. Izza gora pa so se že dvignile hladne jesenske sapice. zavele čez ravnico ter zamajale ciprese na domovih mrtvih . . . V dušah vseh živih se je nekaj zganilo. srca so se napolnila z resnobo in misli so se vračale v preteklost ter se družile s spomini na pokojne. Sin ali hči sta se spomnila na mater in očeta. starši na umrlega otroka. bratec na sestrico. prijatelj na prijatelja. Nežne cvetlice. ki so kimale v vrtovih. so bile prenešene tja gori na njive mrtvih in krase zdaj njihova počivališča. Zelenje obrobija grobove ter se ovija spomenikov in križev

V Ljubljani so v obilnejši meri posečali ljudje svoje drage mrtve že ves pretekli teden. Vse je mrgolelo tam gori pri Sv. Križu ter pri Sv Krištofu. da okrasi počivališča svojcev ki so že našli pod rušo svoj mir Do praznika sta se spremenili obe pokopališči. zlasti pri Sv Križu. v pravi cvetni vrt. v katerem so se lahno pozibavale ciprese. Dočim je prejšnje dneve in v pondeljek solnce razkošno obsevalo zemljico je na praznik objela Ljubljano gosta megla kakor žalobni pajčolan. Kljub temu pa so jele že zgodaj dopoldne romati na pokopališče cele procesije ljudstva V akcijo so stopila vsa razna vozila. avtomobili vseh tipov. med njimi krasni in komodni Steletov avtobus. ki je odvažal pasažirje s postajališča na Marijinem trgu; ogromno posla so imeli avtotaksiji. na cesti od pokopališča pa do mesta so bili venomer v službi poleg domačih vozil tudi izvoščki. Višek prometa po vseh cestah proti pokopališču je bil dosežen v prvih popoldanskih urah. Ljubljansko polje je tedaj izgledalo kakor pravcato mravljišče. Kolone ljudstva so bile nepretrgane in so se komaj sproti umikale neštetim vozilom. drvečim v obe smeri

Nabiralna akcija društva «Skrb za mladino». čigar člani so z nabiralniki čakali posetnike pred vhodi pokopališč, se je v splošnem povoljno obnesla. S poljubnim novčičem se je oddolžilo pri Sv. Križu 19 do 20.000 ljudi. pri Sv. Krištofu okrog 3000. v Štepanji vasi okrog 750 in na Viču okrog 700. Nabrani denar bo porabljen v svrho postavitve «Dečjega doma» v Aleksandrovem na otoku Krku. kjer ima društvo svet že kupljen.

Pokopališče pri Sv. Križu se je v popoldanskih in večernih urah zdelo kakor morje lučic in belega cvetja Težko je bilo najti grob, ki ga ne bi ljubeča roka svojcev preuredila in okrasila. Pozabljeni tudi niso bili vojaški grobovi. lepo je bilo preurejeno počivališče judenburških žrtev. Krasno je bil okrašen grob Cankarjev. Ketteja in Murna, odet z venci je bil Krekov grob. ovita z žalnimi trakovi, venci in trnjem ter posuta z rožami je bila gomila v Trbovljah padlih nacijonalistov.

Ob 15 so zapeli pod vodstvom Zorka Prelovca pri velikem križu sredi pokopališča pevci združenih pevskih zborov žalostinki: «Beati mortui» ter Ferjančičevo nagrobnico: «O Gospod. vsem vernim». Od tam so se pevci podali na gomile padlih vojakov. kjer se je vršila ob spomeniku judenburških žrtev veličastna žalna proslava. Godba Dravske divizije je zaigrala krasno Beethovnovo žalostinko pod osebnim vodstvom g. dr. Čerina. Pevski zbori so zapeli Pavčičevo «Spomladi vse se veseli» ter pretresljivo Prelovčevo «Oj, Doberdob». Bivši vojni kurat gospod Bonač je imel nato globoko občuten nagovor, spominjajoč se vseh mrtvih in v svetovni vojni padlih vojakov. Četa 40. pešpolka je oddala v zrak častno salvo, nakar so «Libero» zapeli trije bivši vojni kurati.

Zelo lepe žalne svečanosti so se vršile tudi na pokopališču pri sv. Krištofu ter na okoliških pokopališčih.

Tudi Suhi bajer. kjer na našo sramoto še vedno samevajo najnesrečnejši med nesrečnimi. ki so jih podrle svinčenke samo zato ker so ljubili svoj narod in domovino. ni bil pozabljen.

Do poznih večernih ur je na vseh mrtvih dan vztrajalo ljudstvo na grobovih. Duh po cvetlicah je napajal ozračje in šele v tihi noči so se umirile tihe sence ter je onemel tam človeški glas. Od neštevilnih lučic na grobovih je nad mestom žarelo nebo v tihotni. jasni jesenski noči.

Fra Grga Kotromanović

Kakor smo poročali, je 20. oktobra umrl v Guči gori pri Travniku frančiškan Grga Kotromanović. Dosegel je

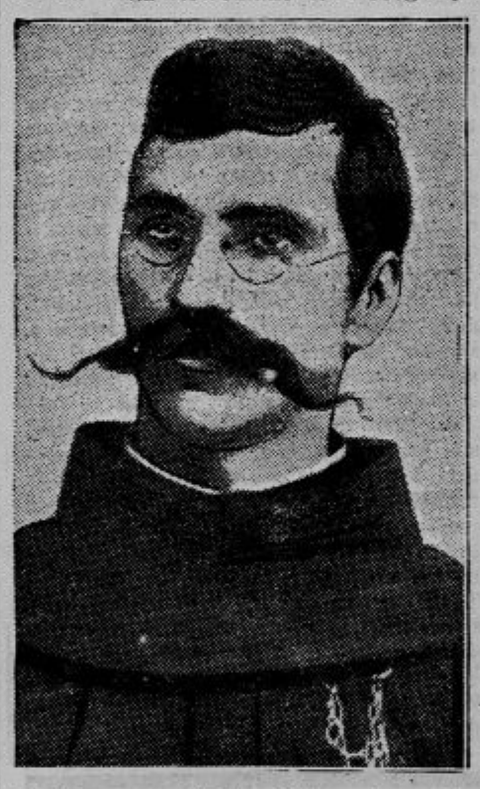

častito starost 79 let. Rodom iz ugledne kmečke rodbine se je posvetil duhovskemu poklicu ter je s svojo plemenito delavnostjo pridobil mnogo zaslug v cerkvenem področju Predvsem pa bo naša narodna zgodovina beležila njegovo sodelovanje pri vstaji v Bosanski Krajini v letih 1875.-76. Takrat je Grga Kotromanović pastiroval v Livnu. Vzdrževal je intimne zveze z borci za osvobojenje Bosne, ki jim je načeloval Peter Mrkonjić. Borb se sicer ni aktivno udeleževal. vendar pa je bila njegova moralna podpora Mrkonjićevim borcem tako znatna. da jo bo hvaležno beležila naša zgodovina Navaja se. da je z Grgo Kotromanovićem legel v grob poslednji potomec kraljevske rodbine Kotromanovićem. kar sicer ni zanesljivo ugotovljeno, vsekakor pa je točno. da je bil poslednji moški potomec ugledne rodbine Kotromanovićev v Guči gori.

I. skupščina Slovenskega planinskega društva

V nedeljo dopoldne se je vršila v beli dvorani hotela »Union« I. skupščina »Slov. planinskega društva« odkar je bilo preosnovano na temelju, da dobe podružnice vpliv tudi v osrednjem odboru. Začetek zborovanja je bil napovedan na 10.15, a se je zakasnil, ker je imel vlak iz Maribora, s katerim so se vozili delegatje iz mariborske oblasti. znatno zamudo. Ob ¾ na 11. je predsednik dr. Fran Tominšek otvoril skupščino s kratkim nagovorom, v katerem je izrazil svoje veselje, da so se v društvu končno izgladila vsa nesoglasja ter se je dosegel v vseh spornih vprašanjih sporazum, katerega sad so nova društvena pravila, na podlagi katerih se je sedaj sestala prva skupščina preosnovanega Slov. plan. društva. Izrazil je nado, da bo društvo odslej še uspešneje delovalo, kakor do sedaj, pozdravil polnoštevilno navzoče podružniške delegate ter želel njihovemu delu polnega uspeha. Na to je odbor poveril legitimacije, oziroma pooblastila prisotnih delegatov Na predlog insp. I. Westra je predsednik ugotovil, da zastopa osrednje društvo v Ljubljani 75 delegatov. podružnice pa 61 in sicer kamniško 1, litijsko 2. kranjskogorsko 3. jeseniško 3, radovljiško 4. prevaljsko 2, rogaškoslatinsko 1, novomeško 1, kranjsko 5. mislinjsko 2. selško 2, podravsko 2, savinjsko 12, posavsko 4, mariborsko 12, šaleško 1. dravinisko 1 in podružnico »Peca« 2.

Kratko poročilo predsednika dr. Tominška o delovanju SPD v l. 1926 je bilo brez debate odobreno Poročila posameznih podružnic niso bila prečitana. ker so bila itak že priobčena v »Plan. Vestniku«.

O višini prispevkov za upravo, ki jih naj podružnice plačujejo osrednjem odboru, se je vnela živahna razprava. Osrednji odbor je predlagal, naj vsaka podružnica plača centrali od članarine za vsakega člana Din 5.—. Zastopnik kranjskogorske podružnice dr. Grašič je predlagal. naj podružnice centrali sploh ne plačujejo nobenih prispevkov, dočim so delegatje dr Šnuderl (Maribor), Jalen in Wester zagovarjali predlog osrednjega odbora, delegat Šetinc (Jesenice) pa je stavil spreminjevalni predlog, naj ne plačujejo nobenega prispevka samo one podružnice, ki nimajo v svoji oskrbi nobenega planinskega zavetišča. Končno je bil sprejet odborov predlog z vsemi glasovi proti glasovom delegatov kranjskogorske, jeseniške in radovljiške podružnice.

Predsednik je nato odredil kratek odmor, da se delegatje dogovore glede kandidatov za volitve nadzornika in 5 poverjenikov podružnic v širši osrednji odbor. Po zopetni otvoritvi zborovanja je poročal del. Gorišek (Ruše), da so se podružniški delegatje sporazumeli predlagati za nadzornika dr Senjorja (Maribor) za njegovega namestnika Pučnika (Ljubljana) in dr Šnuderla (Maribor). za poverjenika Tillerja (Celje), Lesjaka (Ruše). Majerja (Kranj), Maverja (Jesenice). Bašo (Zidani most), za njih namestnike pa Podboja (Litija). Lajovca (Tržič) in Grudna (Prevalje). Volitev, pri kateri so imeli volilno pravico samo delegatje podružnic, se je izvršila z vzklikom Vsi navedeni delegat so bili izvoljeni soglasno.

Zelo živahno debato je izzval predlog kranjskogorske podružnice glede prodaje doma na Vršiču; predlog je utemeljeval podružnični predsednik Lavtižar, a zagovarjal ga je še delegat dr. Grašič. Z vso odločnostjo pa so nastopili proti dr. Tičar, Jalen, dr Andrejka in drugi. Dr. Tičar (Ljubljana) je predlaga, naj skupščina preide preko tega predloga na dnevni red. Gorišek (Ruše) pa je stavil spreminjevalni predlog, naj Slov planinsko društvo povrne kranjskogorski podružnici efektivno škodo. ki je bo le-ta imela, ako doma na Vršiču ne proda. Dr Tičarjev predlog je bil sprejet proti glasovom Kranjskogorcev. Goriškov pa soglasno.

Predlog glede polovične vožnje za turiste na tržiški železniški progi je utemeljeval del Jelenc (Tržič) Povdarjal je, da je dom na Kovcah dograjen in bo v kratkem izročen svojemu namenu Da bo to podjetje uspevalo, je treba izposlovati, da bodo turisti tudi na tržiški progi uživali iste ugodnosti. kakor na drugih progah. Predlog je bil soglasno odobren in izročen osrednjemu odboru v nadaljno poslovanje. Takisto tudi predlog jeseniške podružnice, ki ga je utemeljevai del Šetinc, glede ureditve rešilne službe na Jesenicah ter avtorizacije in zavarovanja gorskih vodnikov. Pri tej točki je odborник Hrovatin poročal o dosedanji rešilni organizaciji. Zelo živahna je bila razprava o predlogu jeseniške podružnice glede reciprocitete med SPD in tujimi planinskimi društvi. Po daljši debati je bil soglasno sprejet dr. Mrakov predlog na prehod na dnevni red. S tem je bil dnevni red izčrpan Med slučajnostmi so stavili nasvete M. Hrovatin glede prirodnih parkov, Jos. Wester glede opredelitve delokroga in smotrenega delovanja podružnic, naprave izvidnic vseh planinskih naprav in centralizacije v izdajanju planinskih in krajevnih razglednic, Kunaver pa o zaščiti planinskih cvetlic.

Ob en četrt na 14. je predsednik dr. Tominšek zaključil skupščino.

Samo še danes ob 4, pol 6, pol 8.
CARLO ALDINI
BORBA V ZRAKU
Ob 9. uri zvečer **premijera** nemškega velefilma ljubezni in športa
Svetovni prvak
(Der Meister der Welt)
Telefon 2730. **Kino „DVOR**

Smrtna žetev zaradi zapestne ure

Vaška tragedija iz Bele Krajine.

Metlika, 2. novembra

V Bušinjo vas pri Suhorju je pred nekaj dnevi prišel domov na 20dnevni dopust podnarednik Fran Stepan, sin tamošnjega posestnika Marka Stepana. Sešel se je z vaškim, fanti, svojimi vrstniki. Pri tem je prišlo do malega nasprotja s fantom Josipom Dajčmanom, ki je podnarednika menda iz zavisti pokvaril urico na zapestju.

V soboto je Jože Dajčman pokrival streho na hiši posestnice Marjete Žlogarjeve. Okrog 17. popoldne je prišel k njemu na streho podnarednik Fran Stepan in zahteval od Jožeta, da mu plača pokvarjeno uro. Jože Dajčman seveda ni hotel nič slišati o odškodnini. Med tem, ko se je podnarednik France na strehi prerekal z Jožetom Dajčmanom, sta se zaradi iste zadeve prepirala na dvorišču sosednega posestnika Alojzija Ambrožiča stari Marko Stepa in Anton Dajčman, Jožetov mlajši brat. Čim je podnarednik Fran Stepan zaslišal prepir, je takoj zlezel s strehe, a pokrivalec Jože je skočil v nasprotni smeri na Ambrožičevo dvorišče. Tu sta oba brata Jože in Anton Dajčman začela pretepati starega Stepana z dolgima koloma. Ko je z druge strani prihitel na dvorišče podnarednik Fran Stepan in uvidel, v kakšnem položaju se nahaja njegov oče, je potegnil sabljo, da očeta obvaruje pred napadalcema. Toda obema mladima Dajčmanoma je pritekel na pomoč še oče Jože Dajčman z ročno sekirico, imenovano »baltica«. Vsi trije Dajčmani so se vrgli na starega in mladega Stepana ter ju začeli neusmiljeno obdelovati Stari Dajčman je starega Stepana dvakrat udaril s sekirico po glavi in starec se je takoj zgrudil nezavesten, ves oblit s krvjo. Podnarednik Fran Stepan je tedaj stekel domov po puško. Ko pa je prihitel nazaj na dvorišče, ni bilo Dajčmanov več na mestu.

Stari Marko Stepan je v nedeljo popoldne podlegel poškodbam, njegov sin Fran pa ima več lahkih poškodb po glavi in po životu. Še tekom nedelje so orožniki vse tri Dajčmane aretirali in jih odvedli v zapore okrajnega sodišča v Metliki.

Vaška tragedija, ki je pretresla vse prebivalstvo, je še posebno bridko presenetila Stepanovega mlajšega sina Marka, ki se je ravno v nedeljo zvečer vrnil iz Amerike ter se ustavil v Metliki, kjer se je počutil prav zadovoljnega, ko je po sedmih letih zopet slišal lepo slovensko pesem na domačih tleh. V istem času pa je njegov oče že ležal na mrtvaškem odru. Ko so iz Amerike došlemu sinu Marku sporočili novico o tragični smrti očeta, ga je vest tako pretresla, da je komaj spoznal svojo mater, ko je stopil v rodno hišo.

Senzacijonalna afera s požarom sladkorne tovarne v Starem Sivcu

Šele pred dobrim tednom je bila v Starem Sivcu v Vojvodini na svečan način otvorjena zadružna tovarna sladkorja, ki so jo zgradili tamošnji sadilci sladkorne repe. Minulo nedeljo zvečer pa je v tovarni nenadoma izbruhnil požar. ki pa je bil pravočasno opažen in udušen. Škoda razmeroma ni velika. Ker je upravičena domneva, da je bil požar podtaknjen, preiskuje vso zadevo posebna komisija. Na podlagi prvih rezultatov preiskave so bili aretirani trije inženjerji, ki jih teži sum, da so povzročili požar. Beograjske novine obširno obravnavajo zagonetno zadevo in najavljajo razkritje senzacijonalne afere.

Dognano je, da je tvornica letos prevzela okrog 150 vagonov sladkorne repe in bi iz te količine morala producirati 130 vagonov sladkorja Toda ta kalkulacija se ni obnesla. Tovarna je producirala samo 75.000 kg sladkorja in bi s tem morala trpeti okrog 400.000 Din izgube. Po vsem, kar je doslej komisijsko ugotovljeno, je več kakor gotovo, da so se odgovorni faktorji hoteli rešiti propasti in da je zatorej bil požar podtaknjen. Tovarna je bila zavarovana za 20 miljonov dinarjev, a gradnja in oprema tovarne je veljala 17 miljonov dinarjev. Škoda znaša blizu 3 miljone Din in bo poravnana v 10. dneh, nakar bo tovarna zopet lahko obratovala. Dokler pa preiskava ne bo dovršena, ostane tovarna zapečatena.

Aretirani inženjerji Brazda, Piala in Strouhal, ki so instalirali stroje in pri tem baje povzročili požar, se nahajajo v sodnih zaporih v Somboru.

REČICA PRI LAŠKEM. Dne 16. t m. je Prostovoljno gasilno društvo v Rečici pri Laškem priredilo pri g. Cirilu Drakslerju in v Sp Rečici veselico, združeno s trgatvijo. Z izkupičkom je društvu omogočena nabava najpotrebnejših gasilskih potrebščin. Odbor se najlepše zahvaljuje vsem, zlasti pa ge. Kokaljevi. ki so pripomogli k lepemu uspehu.

Kulturni pregled

Ljubljanska drama.

Četrtek, 3. nov.: Zaprto.
Petek, 4. nov.: «Ukročena trmoglavka» Dijaška predstava pri znižanih cenah Izv. Začetek ob 15. uri.
Sobota, 5 nov.: «Dva bregova». Premijerski abonma.

Ljubljanska opera

Četrtek, 3. nov.:: «Orlov». Ljudska predstava po izredno znižanih cenah. Izven.
Petek, 4.: Zaprto.
Sobota, 5.: «Rigoletto». Ljudska predstava po znižanih cenah. Gostuje g. Vičar iz Zagreba. Izv.
Nedelja, 6.: «Bajadera». Opereta. Premijerski abonma.

Mariborsko gledališče

Četrtek, 3.: «Bajadera». B. *Kuponi. Znižane cene.*
Petek, 4.: Zaprto.

Nikola Cvejić, nedvomno eden najsimpatičnejših naših mladih baritonistov koncertira v Ljubljani v pondeljek dne 7. novembra ob osmih zvečer v Filharmonični dvorani. Že za časa svojega delovanja v ljubljanski operi, je bil izredno priljubljen pri ljubljanskem občinstvu. Njegov lepo šolan in voluminozen glas je dostikrat uprav briljiral na opernem odru. Iz Ljubljane je odšel v Zagreb. kjer je danes najodličnejši nosilec posebno modernejših in novejših baritonskih partij. Za ljubljanski koncert si je izbral izredno pester program, ki obsega razne pesmi iz jugoslovenske literature, kakor tudi operne arije svetovnih avtorjev. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

Klavirske skladbe L. M. Škerjanca so pravkar izšle v založbi A. J. Gutmann (Universal Edition) na Dunaju v jako lični izdaji. Zvezek obsega krajše klavirske skladbe, ki jih je pred nekaj leti igral na svojem koncertu v Ljubljani pianist Anton Trost in katere ima na svojih sporedih tudi pri nas poznani ruski pianist Al. Borovski. To je po vojni prvi slučaj, da je našel slovenski skladatelj pot v inozemski tisk ter smo na ta uspeh, ki uvršča našega skladatelja med inozemske sodobne kapacitete, upravičeno lahko ponosni. Podrobnejša strokovna ocena sledi.

«Snegulčica» v mariborskem gledališču Kot prva otroška predstava te sezone v Mariboru se pripravlja priljubljena otroška igra «Snegulčica». Premijera igre bo v kratkem

«Bajadera» na mariborskem odru se zopet uprizori v četrtek, dne 3 novembra Radi obolelosti gdč. Lubejeve se ta opereta nekaj časa ni dajala, tako da bo to prva repriza po velikem uspehu, katerega je dosegel naš operetni ansambel z «Bajadero» v v Zagrebu.

Ančica Mitrovićeva — primadona ljubljanske opere? Zagrebška »Riječ« javlja, da odhaja operna pevka ga. Ančica Mitrovićeva iz Zagreba v Ljubljano za primadono Pevka je bila prejšnje čase angažirana v Mariboru.

Begovičev «Pustolovec pred vrati» v Sofiji. Sofijsko Narodno gledališče uprizori v bližnji prihodnjosti Begovičevo igro «Pustolovec pred vrati».

Skladatelj L. M. Škerjanc na praških jugoslovenskih koncertih. Kakor je bilo že pred nekaj dnevi objavljeno, priredi praški državni glasbeni konservatorij v zvezi s Češko filharmonijo dva jugoslovenska večera. Prvi, ki se vrši 5. t. m., obsega najreprezentativnejša dela jugoslovenske komorne glasbe, med drugim tudi L. M. Škerjančev novi godalni kvartet (Sonatina di camera) v dveh stavkih, ki ga na petkovem koncertu izvajajo prvič Zikovci v Ljubljani Dne 6. t. m. pa se vrši velik orkestralni koncert jugoslovenske glasbe, ki ga izvaja Češka filharmonija pod vodstvom našega dirigenta N Štritofa. Na tem sporedu pride poleg Lajovčevega «Caprice» tudi L. M. Škerjančev dvodelni «Koncert» za veliki orkester do prvega izvajanja. «Koncert», ki ga namerava v kratkem izvesti tudi zagrebška in beograjska filharmonija, bo v Ljubljani izvajal na enem svojih letošnjih koncertov tudi agilni borec za moderno slovensko in jugoslovansko glasbo, naše Orkestralno društvo.

Domače vesti

* **Odlikovanje.** Francosko ministrstvo prosvete je na predlog poslanika Darda odlikovalo prosvetnega inspektorja Ilijo Lalevića z visokim svojim redom ter ga imenovalo za Officier de l' instruction publique.

* **Z zagrebške univerze.** Na zagrebški univerzi sta imenovana naša rojaka: inž. Josip Bonceij za rednega profesorja na tehnični fakulteti in dr. Alojzij Tavčar za izrednega profesorja na gospodarski fakulteti.

* **Kraljev dar »Gajretu«.** Kralj Aleksander je preko predsednice beograjske podružnice »Gajreta« poklonil temu dobrodelnemu društvu znesek 20.000 Din.

* **Japonski poslanik na potovanju po Balkanu.** Na Sušak je v pondeljek prispel japonski poslanik v Rimu Tošitaka Okuba, ki je te dni nastopil enoletni dopust za potovanje po balkanskih državah. Tošitaka Okuba odpotuje preko Zagreba v Beograd. Prepotoval bo vse balkanske države ter se prihodnjo jesen povrnil na svoje službeno mesto v Rimu.

* **Prisega gojencev pomorske vojne akademije.** V Dubrovniku se je vršila v nedeljo krstna slava naše vojne mornarice. Pri tej priliki so gojenci petega razreda pomorske vojne akademije položili prisego. Rezanju kolača so prisostvovali profesorski zbor, gojenci in mornarji. Ko je komandant akademije končal svoj govor, je minonosec »Kobac« oddal 21 pozdravnih strelov. Zvečer je bila priredjena skupna večerja za oficirje, mornarje in profesorski zbor.

* **Promet na progi Sarajevo-Mostar zopet upostavljen.** Železniška direkcija v Sarajevu objavlja službeno, da je celokupni promet na železniški progi Sarajevo-Mostar ki je bil zaradi nedavne železniške katastrofe začasno ustavljen, v celem obsegu zopet upostavljen. Potniški in tovorni vlaki vozijo po dosedanjem voznem redu.

* **Iz uradnega lista.** »Uradni list« ljubljanske in mariborske oblasti objavlja v 110. številki začasni učni program za I., II., III. in IV. razred vseh osnovnih šol v naši državi ter razglas o razpustu občinskega sveta ptujskega in okrajnega zastopa v Sevnici.

* **Inspekcija osnovnih in srednjih šol.** Ministrstvo prosvete je vsem prosvetnim inspektorjem in šolskim nadzornikom naročilo, da izvrše čimprej inspekcijo vseh šol ter predlože referate ministrstvu. Ministrstvo je istodobno odredilo, da se mu čimprej predloži tudi številčno stanje vseh šol v državi.

* **Osebne vesti s pošte.** Napredovali so: za poštno-brzojavna uradnika II-4 Kristijan Jegličič na Jesenicah; za zvaničnika 1. skupine B. Čamer v Trbovljah 2; za zvaničnika 3. skupine Jakob Škodič pri ter. t. t. tehnični sekciji v Rogaški Slatini in za služitelja 2. skupine T. Ravnihar pri III. ter t. t. tehnični sekciji v Ljubljani. Premeščeni so: pb. uradnik II-3 z Bleda 1 V. Kunst v Maribor 1; Pavla Zabukovec, Francka Turk in Danica Kobal na Ljubljano 1, Fr. Urbič pa h glavnemu telegrafu v Beograd; Marija Mesojedec iz Mozirja v Mislinje in Marija Pernat iz Hrastnika na Maribor 1; pb. ur. II-4 Marija Globočnik od Sv. Janeza ob Bohinjskem jezeru v Lesce, Ana Fabjančič iz Loč pri Poljčanah na Ljubljano 2, Marija Kralj iz Celja na Ljubljano 1, Zinka Grobelnik iz Celja v Slatino-Radence, Karlota Horak z Vrhnike v Litijo, Olga Moser iz Podnarta v Št. Vid nad Ljubljano, Emilija Kettner iz Višnje gore na Maribor 1 in Helena Dekleva iz Maribora v Mežico: pb. ur. II-5 Iv. Radič iz Ljubljane v Ptuj; Ana Hudales iz Ljubljane na Vrhniko, Jos. Zidarič iz Velike Nedelje v Središče ob Dravi in Avgušlina Juh iz Maribora v Moste pri Ljubljani zv. 3. skup. L. Parkelj z Ljubljane 2 na Ljubljano 7; služitelj 2. skupine Ivan Mahkovec z ravnatelistva na Ljubljano 1 in A. Zoppe iz Grobelna v Celje. Poroke: tajnik dr. Bogdan Kurbus na ravnatelistvu z uradnico Mileno Jevnikar in uradnica Edita Šimenc na Ljubljani 1 z uradnikom Fr. Deželakom.

* **Smrtna kosa.** Umrl je v Ljubljani g. Josip Vesel, profesor obrtne šole v pokoju in šolski svetnik. Pokojnik je bil v službi vedno vesten in marljiv, v privatnem življenju pa simpatičen in splošno priljubljen. Pogreb bo danes ob 14. iz Gregorčičeve ulice 7. Blag mu spomin, preostalim naše iskreno sožalje.

Izredna prodaja zimskega blaga

po skrajno znižanih cenah. Že za mal denar dobite volneno blago za žensko obleko ali plašč, za moško obleko ali suknjo

A. Potokar, Vodnikov trg

* **Jubilej dela in zakonske zveze** praznujeta te dni g. Jakob Bovale, čevljarski mojster v Štorah pri Celju, s svojo ženo Elizabeto, rojeno Kreže. Pred 25. leti sta se našla ta dva marljiva človeka, si ustanovila svoj dom, v katerem praznuje g. Bovale obenem tudi 25letni jubilej mojstrstva. K temu slavju čestitamo tudi mi z željo, da bi dočakala zdrava še zlato poroko.

* **Posebne vrste shod na Vrhniki.** Kakor nam poročajo, se bo to nedeljo, 6. novembra ob 9. dopoldne vršil javni shod v salonu gostilne Jurca na Vrhniki. Dnevni red shoda je: zahteva šolskega pouka za obrtne vajence. Obrtna nadaljevalna šola na Vrhniki že drugo leto ne poučuje obrtnih in trgovskih vajencev.

* **Na občnem zboru JAD Triglava v Zagrebu** dne 25. oktobra se je konstituiral naslednji odbor: predsednik Černelč Stane, cand. med., podpredsednik Vojovšek Vlado, cand. med., tajnik I. Šušković Viktor, stud. for., tajnik II. Breščak Vera, stud. pharm., gospodar Černe Dušan, stud. techn., arhivar Dolenc Milan, stud. med. vet., knjižničar I. Perko Slavko, cand. med., knjižničar II. Zajec Božena, cand. med., blagajnik Lukman Branko, cand. med.

* **Cesta Kamnik-Gornjigrad.** Sreski poglavar v Kamniku razglaša, da je deželna cesta od Kamnika skozi Črno proti Gornjem gradu v toliko popravljena, da se more voziti z lahkimi in srednje težkimi vozovi, ne pa še n. pr. s tovornimi avtomobili. Tudi sicer se priporoča za enkrat le dnevna vožnja, ker stanje ceste še ni docela vzpostavljeno in manjkajo deloma tudi obcestne ograje.

* **Avtomobil zgorel pri Škofji Loki.** V torek popoldne je zgorel na okrajni cesti pri Škofji Loki 6 sedežen avto »Jugočeške«. Družba, ki se je vozila v avtu se je še pravočasno otela iz njega, tako, da ni bilo človeških žrtev. Materijalna škoda je precejšnja.

* **Dve senzacijonalni aretaciji v Zagrebu.** V Zagrebu sta bili predvčerajšnjim izvršeni dve senzacijonalni aretaciji. Po nalogu sodnega stola v Ogulinu je bil aretiran Tomo Stipanović, generalni direktor Banke in hranilnice d. d. na Sušaku in Mate Mihlatić, ravnatelj podružnice omenjene banke na Reki. Oba sta bila aretirana, ker se pri sodišču v Ogulinu vodi proti njima preiskava zaradi zločina poneverbe po §§ 197, 198. in 199. in zaradi zločina poneverbe po § 183. kazenskega zakona. Zagrebška policija ju bo izročila sodnemu stolu v Ogulinu.

* **Velika avtomobilska nesreča.** Kakor poročajo iz Skoplja, se je prošlo soboto na cesti Kičevo-Gostivar pripetila težka avtomobilska nesreča. V avtomobilu so se vozili trgovec Blagoje Naumović ter seljaki Peter Parmaković, Vojislav Antić in Kosta Naumović. Na nekem ovinku je avtomobil zgrmel v 25 metrov globok prepad. Težko ranjeni so Parmaković, Antić in Kosta Naumović, Blagoje Naumović pa je ostal na mestu mrtev. Močno poškodovana sta tudi šofer in njegov pomočnik.

* **Zanimiva obravnava pred sarajevskim sodiščem.** Pred sarajevskim okrožnim sodiščem se je v pondeljek pričela obravnava proti Nikoli Vrančiću, bivšemu direktorju podružnice zavarovalne družbe »Jugoslavija«, ki je obtožen zaradi velike defravdacije na škodo »Jugoslavije«. Po navedbi »Jugoslavije« znaša škoda 700.000 dinarjev, dočim so sodni strokovnjaki ugotovili le 500 tisoč dinarjev škode. Obravnava bo trajala več dni.

Naznanilo.

Pojavili so se volkovi!
Ogrožajo cele vasi!
Pripravlja se velik pogon na te zveri!

* **Iščejo se dediči.** V Porto Riko na Kubi je umrla naša rojakinja Katarina ali Kristina Surdez-Gregoir, rojena l. 1863. na Cetinju. Njeni roditelji so bili Stevan in Ana Kubič roj. Pusenic ali Pušenić. Sestra pokojne je baje omožena v Beogradu z nekim čevljarjem Stevanom. Pokojna je zapustila 10 do 15.000 dolarjev premoženja. Kdor ve kaj o njenih bližnjih sorodnikih, ki pridejo v poštev pri dedščini, naj sporoči izseljeniškemu komisarijatu v Zagrebu.

* **Ponovna obravnava proti dijaku Bilčarju.** Lani je povzročil veliko senzacijo ne samo v Sarajevu, marveč tudi v vsej Jugoslaviji napad, ki ga je izvršil dijak 4. razreda sarajevske gimnazije J. Bilčar na svojega profesorja Boška Petrovića. Bilčar je svojemu profesorju z nožem zadal dve težki ranj, ki pa ju je srečno prebolel. Pred okrožnim sodiščem v Sarajevu je bil Bilčar oproščen, češ da je čin izvršil v neodgovornem stanju. To mišljenje je sodišče baziralo na izjavi psihiatra, ki je bil zaslišan pri obravnavi. Drugi psihijater pa se je postavil na stališče, da je Bilčar sicer izvršil čin v afektu, da pa ni bil v neodgovornem stanju. Proti oprostilni razsodbi je državni pravdnik vložil pritožbo na vrhovno sodišče, ki je sedaj celo stvar vrnilo okrožnemu sodišču v svrho ponovne obravnave.

* **Blažiča in njegovo ženo privedejo v Zagreb** italijanske oblasti bodo defravdanta Blažiča in ženo izročile našim oblastim, ker mu ne priznavajo italijanskega državljanstva. Blažič je namreč že od prevrata dalje živel v Jugoslaviji in se nekaj časa nahajal v orožniški službi. Pri Blažiču so našli še 223.000 Din. Ostanek v znesku 140 tisoč dinarjev je Blažič baje izročil znanemu žeparju Ivanu Vugrinoviću, za katerim je odrejeno zasledovanje. Blažiča in njegovo ženo Terezijo privedejo te dni v Zagreb.

Za top'oto rok

so najboljše TRIKOT PODLOŽENE ROKAVICE, za noge pa volnene in polvolnene NOGAVICE za gospode in dame. — V naboljši kvaliteti, bogati izberi in po najnižjih cenah jih dobite samo v modni trgovin T. EGER, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 2.

* **Pri slučajih zastrupljenja,** ki nastanejo zaradi pokvarjenih živil, zaradi alkohola, nikotina, morfija, kokaina je raba prirodne grenčice »Franz Josef« važen pomoček. Zdravniške strokovne knjige navajajo, da pri zastrupljenjih s svincem voda »Franz Josef« hitro odstrani najbolj trdovratno zagatenje, ki je glavni povod mučnih napadov kolike.

* **Velika izbira volnenih jopic, puloverjev vsakovrstnih bluz, perila, kravat, vezenin in nogavic, rokavic ter zimskega perila** priporoča po izredno nizkih cenah **Ignacij Žargi, Ljubljana, Sv. Petra cesta.** 207

* **Volno, bombaž za strojno pletenje** in ročna dela dobite po najnižjih cenah pri PRELOGU, Ljubljana, Stari trg 12, in Židovska ulica štev. 4.

ITO — zobna pasta najboljša!

* **Tkanina »Eternum«,** glavna zaloga za Jugoslavijo, pri J. Medved, manufaktura, Ljubljana, Tavčarjeva ulica št. 7.

* **Baržun plašče** kemično čisti. **Damske in moške obleke** tudi samo lika Tovarna Jos. Reich.

19.

Industrija ta je modna:
druga drugi je sorodna,
ena je za starce, tete,
a za vse so

Pekatete

(Dalje prih.)

Iz Ljubljane

u— **Novoimenovani pomočnik direktorja** državnih železnic v Ljubljani g. inž. Makso Klodič je včeraj prevzel svoje posle od bivšega pomočnika g. inž. Matka Schnellerja, ki se je obenem poslovil od načelnikov oddelkov in od šefov odsekov ljubljanske direkcije državnih železnic. Pozdravljamo na domači zemlji g. inž. Klodiča, želeč mu mnogo uspehov pri njegovem delu

u— **Družabni večer priredi** »Oblastna organizacija poštnih, telegrafskih in telef. uslužbencev« v soboto, dne 5. novembra t. l. v vseh prostorih hotela Lloyd na Sv. Petra cesti. Začetek ob 20. uri. Vstopnine ni. Na tem večeru nastopi prvič z izbranim sporedom pevski zbor poštnih uslužbencev pod vodstvom tov. Novaka. Slavno občinstvo, kakor tudi vse tovariše in tovarišice uljudno vabimo, da se tega družabnega večera v največjem številu udeleže. Po končanem pevskem sporedu prosta zabava in ples. — Odbor. 1640

u— **V društvu »Soča«** se bo vršilo v soboto 5. t. m. v Ljubljanskem dvoru prvo predavanje v tej sezoni. Predaval bo univ. prof. dr. Aleksander Bilimović o temi: Agrarni ustroj in agrarna reforma v Jugoslaviji«. Pridite polnoštevilno in točno. Začetek ob 20.30. Vstop prost.

u— **Zrele jagode na Lubniku.** Gospa Dana Pavčičeva iz Ljubljane je v planinski družbi napravila v torek izlet na 1027 metrov visoki Lubnik pri Škofji Loki. Dočim je Ljubljana bila skoraj ves dan zavita v gosto jesensko meglo, so izletniki imeli na Lubovniku krasen solnčni dan. Ni torej čuda, da je družba v tem planinskem raju našla lepo dozorele rdeče jagode in krasne spomladanske trobentice. Lepi šopek poznojesenskega cvetja je v našem uredništvu vzbudil prijetno iznenadenje. — Da bo zbirka jesenskega cvetja v naši redakciji še popolnejša, nam je g. Matej Guček, orožnik v p. stanujoč na Brniu pri Ježici, prinesel šopek dehtečih vijolic, ki jih je na praznik utrgal na svojem vrtu.

u— **Staro in mlado se rado zabava,** pravi star pregovor. Človek vedno išče po napornem delu oddiha in zelo dobrodošla mu je neprisiljena, domača zabava. Ako hočete tedaj enkrat doživeti mnogo veselja, poslušati razne naše dobre komike, potem se potrudite v soboto 5. t. m. ob 20. zvečer na Tabor, kjer bo ob priliki 20 letnice sokolskega orkestra mnogo veselja, saj je znano, da so godbeniki veseli in dovtipni ljudje. Vstopnina je samo 10 dinarjev, smeha in šale pa bo toliko, kakor da bi zadeli glavni dobitek v loteriji.

Danes ob 9. uri zvečer premijera

nemškega športnega velefilma:

Svetovni prvak

(Der Meister der Welt)
Po romanu Wernerja Scheffa; Drama ljubezni in sporta. V gl. vl. Olga Čehova, Xenia Desni, Fred Solm in Fritz Kampers. Film se odigra v Londonu in Berlinu.
Telegram iz Hamburga od 29. X. 1927: «Interessentenvorführung «Der Meister der Welt» unter Anwesenheit sämtlicher Sportverbände aussergewöhnlicher Erfolg, beim Schlussrennen Applaus auf offener Szene.»

DANES!

Telefon 2730. *KINO «DVOR»*

u— **Gospodje in gospodične,** ki imajo veselje sodelovati pri dramatiki, naj se zglase v četrtek 3. t. m. od 19.—21 v šentpeterski vojašnici, levo, pritličje soba 3. — UVI.

u— **Jadranaši!** Danes ob 20. uri se bo vršil članski sestanek. Pričakujemo polnoštevilno udeležbo. — Odbor.

u— **Kolo jugoslovenskih sester v Ljubljani** bo imelo redno odborovo sejo danes v četrtek, ob 16. 10c

u— **Drobna policijska kronika.** Od torka na sredo so bili prijavljeni policiji naslednji dogodki: 1 tatvina perila, 1 prestopek pijanosti, 1 izgred, 2 prestopka prekoračenja policijske ure, 1 prestopek kaljenja nočnega miru ter 8 prestopkov cestnega policijskega reda. Aretacij je bilo izvršenih 5 in sicer: 1 zaradi pijanosti, 2 zaradi splošnega suma, 1 zaradi nadlegovanja vojaške straže ter 1 zaradi tatvine.

u— **Prijet vlomilec.** Ko je predvčerajšnjim zjutraj stopila dekla v gostilni Antonije Štor v Vodmatu v gostilniško sobo ter v kuhinjo je takoj zapazila po raznih znakih, da se je moral nahajati v gostilni ponoči nepoklican gost. Iz kredence v kuhinji je zmanjkalo več klobas ter kos pečenke. Vlomljeno je bilo tudi v omaro za led na dvorišču, odkoder je zlikovec odnesel nekaj krvavic. Zmanjkalo je tudi nekaj drobiža. Domači so takoj ugotovili, da je storilec prišel v notranjost gostilne skozi dvoriščno okno. Kot storilca so vodmatski stražniki že popoldne prijeli brezposelnega delavca Petra S. s Sela, ki se je šele prejšnjega dne pritepel zopet nazaj v Ljubljano. Petru so bile prilike v Štorovi gostilni dobro znane, ker je bil včasi tamkaj večkrat gost.

OBLAČILA Ivdke I. Maček

LJUBLJANA. Aleksandrova 12
so najboljša in najceneiša.

u— **Kolesarjeva smola.** Mesarski pomočnik Peter Š. je hotel na praznik zvečer dospeti čimprej domov in je zato vozil po Karlovški cesti s kolesom, čeprav ni imel luči. Zaradi tega prestopka ga je jel preganjati stražnik, ki mu je Š. hotel pobegniti. V diru je zavil s kolesom proti Privozu, kjer pa mu je slučajno prišla nasproti večja skupina pasantov. Hoteč se umakniti, je zavozil v diru v železni drog cestne železnice, kar je imelo za posledico, da je v precejšnjem loku odletel s kolesa. Pri padcu se je Š. močno poškodoval, škodo pa trpi tudi na pokvarjenem kolesu.

u— **Kolesarji še vedno na poslu.** Sluga Gospodarske zveze Rudolf Zahradnik je imel včeraj dopoldne opravka na čekovnem uradu, kjer se je zamudil le kratek čas. Medtem je stalo njegovo 2000 Din vredno črno pleskano kolo v veži. A ne dolgo. Zahradnika je bržkone opazoval neznan tat, ki je kolo prav hitro odpeljal in z njim izginil.

GODBENI ODSEK SOKOLA I.
20-LETNICA ORKESTRA
PROSLAVA 5. XI. 1927.
KONCERT — ZABAVA — PLES
KABARET — JEČA
— PRI POGRNJENIH MIZAH —
ZAČETEK OB 20. URI 10 DIN.

u— **Namočeno perilo je kradel.** V veži hiše trgovke Marije Pečarjeve v Vodmatu se je na praznik popoldne pojavil doslej še neznan, drzen tat ter odnesel iz čebra za kakih 260 Din namočenega perila. Kam je tat perilo prodal, oziroma, kje ga je preje sušil, je policiji še zagonetka.

u— **Pretep na Selu.** Višji stražnik France Drašček je našel predvčerajšnjim ponoči okrog 23.30 pred hišo št. 33 na Pokopališki cesti na Selu železniškega uslužbenca Ivana D. v popolnoma pijanem stanju, a vsega v krvi. Kakor je dognal pozneje se je nahajal D. preje na veselici v bližnji Kavčičevi gostilni, kjer je pijan pobrizgal moščanske fante s sifonom. Ti so se nad njim maščevali s tem, da so mu sifonsko steklenico iztrgali iz rok, nakar ga je eden česnil po glavi ter ga močno poškodoval.

u— **Plesna vaja obeh učiteljišč** se bo vršila v torek, dne 8. novembra v veliki dvorani Kazine. Začetek ob pol 20. uri. 1642

u— **Za trajno kodranje,** barvanje las in električno masažo se priporoča: Salon O. Pettich-Frankheim. 85

u— **Nogavice najceneiše** pri Dobeicu Pred Škofjo 15 188

u— **Ribje olje,** sveže dobite v drogeriji Kanc, Židovska ulica. 1704

Svetovna znamka Cendre de rose
Rouge mandarine Bourjois Paris.

Iz Maribora

a— **Praznik Vseh svetnikov** je potekel letos v znamenju megle, ki se je vlegla kot izredno redek gost Maribora prav gosto nad mestom v pondeljek zvečer in zajela ulice tudi na praznik že v popoldanskih urah, ko so se pomikale množice z obeh pokopališč. Drug glavni znak letošnjega praznika mrtvih pa je bil poleg mehkega jesenskega solnca med dnevom predvsem boj za skromen prostorček v mestnih avtobusih, ki so kar štirje brez prestanka vozili h grobovom. Bilo je videti, da si hoče vsak Mariborčan privoščiti »luksus« in se kljub lepi poti voziti z avtomobilom za cenen denar med mestom in Pobrežjem. Pevci mariborskih društev so na obeh krajih počastili grobove narodnih voditeljev in literatov, ki še čakalo skupnega grobišča. Z bližajočo likvidacijo starega pokopališča bo treba tudi to nalogo primerno rešiti.

a— **Češki državni praznik** so v nedeljo zvečer prav lepo proslavili mariborski Čehoslovaki, združeni v svojem delavnem društvu »Češkem klubu«. Združili so svojo slavnost »28 oktobra« s šolsko prireditvijo mariborske dopolnilne češke šole. Poleg šolske dece pa se je zbralo v nedeljo dopoldne v dvorani dekliške meščanske šole tudi izredno mnogo drugega občinstva, čeških starišev, precej našega dijaštva, ki obiskuje češki tečaj JC lige ter zastopniki oblasti. Slavnost je otvoril društveni predsednik g. Franjo Bureš. Po nekaterih govorih so učenci in učenke češke šole nastopili z deklamacijami ter želi obče priznanje. Končno so intonirali himni »Kde domov mój« in »Nad Tatro se blyska«, nakar je predsednik g. Bureš zaključil zgodovinsko slavnost z zahvalo številni udeležbi za obisk. Prireditev je vzorno organizirana, kratka, a tem bolj stvarna in je povsem izvršila svojo patrijotično nalogo. — Prejšnjo soboto pa je imel »Češki klub« v Orlovi dvorani intimno slavnost češkega žegnanja. Obenem so slavili tudi 25 letnico poroke svojih članov-zakoncev g. Kadrmasa. Slavlje pa je bilo bolj v priznanje 25 letnemu narodno zavednemu bivanju češkega rojaka v Mariboru. V tem smislu so bile tudi izrečene čestitke po predsedniku g. Burešu in dr. Reismanu. Tako najde naš »Češki klub« vedno priložnost za poštivno delo, da pri tem drži svojo kolonijo, obstoječo po ogromni večini iz ljudi, raztresenih po raznih obratih, delavnicah in pisarnah.

a— **Rapalska obletnica v Mariboru.** Še nikoli ni bila obletnica »Rapalla«, našega črnega dne, tako pomembna, kakor letos. Naš narod na Primorskem je dospel do zadnje križeve postaje. Kar se godi v zadnjem času v Italiji, mora odjeknili širom naše domovine na najbolj učinkovit način. V našem obmejnem Mariboru se bo vršila obletnica Rapalla z naslednjim sporedom: 1.) Na predvečer v petek akademija v Narodnem gledališču; 2.) Na dan obletnice, v soboto, ob 18. zažiganje žare poleg spominske plošče malske deklaracije v mestnem parku Govori, recitacija in petje dijakov; 3.) v nedeljo, nabiralni dan po ulicah. Razen tega se bo izdal proglas na vse zavedne Slovence, da se včlanijo v Jugoslovenski Matici, kajti le na ta način je mogoče uspešno delo za naše zasužnjene brate.

a— **Gola rebra pri Kalvariji.** Sedaj, ko je prešlo posestvo vinorejske šole zopet v last kralevnih činiteljev, oblastnega odbora, je umestno, da se zopet sproži načrt kultiviranja sosednih golih bivših vinogradov, ki so last mariborskega župnika in kanonikov. Vinogradi pod Kalvarijo tvorijo lepo in za naše kraje značilno ozadje Maribora in zaradi tega tem bolj odbijajo sosedne, zanemarjene goličave stolnega kapitelja. Svoj čas je ponudil deželni odbor kapitelju, da uredi tam vzorni vinograd, ki bi bil v kras mestu in korist lastnikov. Iz neumljivih vzrokov pa kanoniki tedaj ugodne ponudbe niso hoteli sprejeti. Leta in leta je nato goli hrib kazil sicer tako divno okolico Maribora in nam bil v pravo sramoto tik sadjarske in vinarske šole, ko ni raslo drugega kot zanikrno grmovje. Če že gospodje niso hoteli starega vinograda zopet urediti, bi bili lahko dali izsekati vsaj grmovje, da bi rastla trava, ali svet pogozdili. Neodpustljivo pa je, da puščajo premožni in inteligentni gospodarji takšen lep kos slovenske zemlje popolnoma v nemar. Upamo, da si bo oblastni odbor osvojil bivši načrt deželnega odbora ali sicer našel sredstva, da prisili kanonike k kultiviranju sosedne zemlje pri Kalvariji.

a— **Uspeh mestnega avtoprometa.** Že prve tri dni so avtobusi v mestu prevozili skoraj 7000 ljudi. Glavni kontingent je dalo seve Pobrežje, kamor so se ljudje trumoma vozili na grobove. Danes bodo vozili zaradi tega samo na pobreško pokopališče kar 4 avtobusi. Pobreška cesta bo za vsa druga vozila zaprta. Mestna občina bo imela torej lepe dohodke iz tega prometa, ubiti pa so izvoščki, ki so ravno o Vseh svetih še največ zaslužili. Izkazala se je tudi potreba, da dobe šoferji uniformo mestnega magistrata. Odobrena je čakalnica na Glavnem trgu. Za promet v okolico pa je vozni red s 1. novembrom nekoliko spremenjen. Občina bo vozni red gotovo še objavila v časopisih. Nanovo so uvedli karte za prtljago.

a— **Zginule table.** Ta teden so imeli mariborski črkoslikarji mnogo dela z odvetniškimi tablami, ker so morali odstranjevati v smislu zadnjih objavljene naredbe odvetniške zbornice »štrleče« table. Drugi zopet so morali odstranjevati prevelike, ali druge izdaje napisnih desk, tako da je ostala z včerajšnjim dnem, ko je bil zadnji termin, pri vsakem odvetniku samo ena napisna tabla v predpisani velikosti. Sedaj so ostale »štrlečee« napisne table samo še pred notarskimi pisarnami. — V prid estetike naših ulic pa bi bilo želeti, da po vzgledu drugih mest tudi naš stavbni urad izdela neko merilo za reklamne table po ulicah, ki so jih ponekod podjetniki že naravnost zadelali z neokusnimi in velikanskimi, celo več metrov velikimi tablami. Če bo izvešal vsakdo po svoji mili volji, bo nastala po ulicah prava anarhija in to baš v času, ko toliko govorijo in pišejo o lepšanju in dviganju tujskega prometa v Mariboru.

a— **Priporoča se modni salon Eliza Šerak in dr. Maribor, Trubarjeva ulica 7.** 1559

Iz Celja

e— **Sestanek članov krajevne organizacije SDS Celje-okolica** je danes zvečer v gostilni Permozer v Gaberju. Začetek porazgovorov je točno ob 20. Zaradi občinskih volitev je sestanek važen!

e— **Sestanek sodarskih mojstrov.** V nedeljo, 6. t. m., ob 9. dopoldne se bo vršil v hotelu »Balkan« sestanek sodarskih mojstrov iz srezov Celje, Gornjigrad, Slovenjgradec, Šmarje in Konice. Na sestanku se bo razpravljalo o potrebi ustanovitve zadruge sodarjev in o korekih, ki jih je treba podvzeti proti šušmarstvu in izdelovanju sodarskih izdelkov v jetnišnicah. Gg. mojstri, ki so dobili vabila, naj se tega sestanka zanesljivo udeleže.

e— **Vodovod bo zaprt.** Zaradi nujnega popravila bo mestni vodovod od danes, 3. novembra opoldne do petka 4. novembra zjutraj zaprt. Stranke naj se pravočasno preskrbe z neobhodno potrebno vodo. Vendar pa naj se z vodo po možnosti štedi, ker bi pri morebitni popolni izpraznitvi cevovoda obstojala možnost, da se redna oskrba z vodo za dalj časa ukine.

e— **Vlaganje kandidatnih list** za občinske volitve v okoliški občini je zaključeno. Vloženih je sedem list, in sicer: Združene gospodarske stranke (SDS SKS in NSS), oficijelna lista SLS, kmečka lista SLS, Socijalistična stranka Jugoslavije, Socijaldemokratska stranka in Narodno radikalna stranka. Vrstni red še ni določen, ker obstoji spor za prvo škrinjico med Združenimi strankami in SLS. Nosilec radikalne liste je g. Lazarević, podpredsednik Cinkarne.

Iz Litije

i— *Razširjenje okrajne drevesnice.* Radi poročila in predloga okrajnega gozdarja se je pokrenila akcija za povečanje dosedanje državne drevesnice v Šmartnem. Ker je povečanje že obstoječe naprave za prospeh tukajšnjega gospodarstva neobhodno potrebno, je upati, da bo započeta akcija uspela.

i— *Bolnik z 8 metrov dolgo trakuljo.* V ljubljanski bolnici so operirali 16letnega Ludvika Polaka, delavca v predilnici, ter mu odstranili 8 metrov dolgo trakuljo. V predilniških stavbah, kjer je fant doma, je dogodek z 8 metrov dolgo trakuljo vzbudil povsem umljivo senzacijo.

Iz Novega mesta

n— *Tečaja francoskega krožka* se bosta vršila vsako sredo in vsak petek v VI. razredu deške osnovne šole, in sicer: začetniški vsakokrat od 17. do 18., nadaljevalni od 18. do 19. Prva ura za oba tečaja je v petek, 4. novembra Nove prijave in morebitne želje po drugačnem urniku, pri čemer odloča večina, sprejema lekarna Andrijanič.

n— *Občinske volitve.* Za občinske volitve v Mirni peči so vložile svoje liste: Obrtno delavska stranka, Kmetska stranka, SLS in Obrtno delavska kmetska zveza. V Trebnjem pa SKS, SLS in Kmetsko delavska stranka. V kratkem vloži svojo listo tudi SDS.

n— *Avtomobil zgorel.* V Gotni vasi v bližini Štanglovega gospodarskega poslopja je zgorel včeraj ob 2. zjutraj štirisedežni avtomobil s signaturo C 2744. v katerem so se vozili neki zagrebški potniki. Od avtomobila je ostalo le železno ogrodje. Potniki so ostali vsi nepoškodovani.

Največja izbera

močnih športnih in švedskih snežnih čevljev dobite po nizkih cenah pri

ŽIBERT

Prešernova ulica.

Šah

Borba za šahovsko prvenstvo

Buenos Aires, 2. novembra. Po večdnevnem premoru se je predvčerajšnjim začela 22. partija, ki je bila po 40. potezi prekinjena v boljši poziciji za Capablanco. Včeraj se je igra nadaljevala in je po 86. potezi končala remis. Capablanca je eno potezo študiral 53 minut in je pozneje prišel v tako časovno zadrego, da ni mogel izrabiti svoje premoči. (Po drugi vesti je bila 22. partija končana že v 46. potezi.)

Dopisi

VRHNIKA. V nedeljo, dne 6. novembra vrlčne ZKD zopet s predavanji. Predavanja se bodo vršila redno vsako nedeljo ob 14,30 pri »Jantarju« Otvoritveno predavanje vsebuje temo o »Življenju onkraj groba«. Agitirajte tedaj pri svojih znancih, da bo predavanje 6. t m. mnogoštevilno obiskano! Začetek bo zaradi zgodnjega odhoda vlaka vedno točen, na kar posebej opozarjamo!

KOČEVJE. Pri občinskih volitvah v Kočevju dne 30. oktobra je bilo izvoljenih 14 Slovencev in 11 Nemcev v občinski zastop, in sicer na teh-le štirih listah: Lista SDS 2 mandata (Slovenca), SLS 3 mandate (Slovenci), NRS 9 Slovencev in 2 Nemca, nemška lista sama pa si je priborila 9 mandatov.

GROBELNO. CM podružnica za Grobelno in okolico vabi na ustanovitev ljudske knjižnice dne 6. novembra ob 14.30 v šoli v Št. Vidu. Pri ustanovitvi bo predaval g. prof. dr. Maks Kovačič o »Knjigi vzgojiteljici slovenskega naroda«. Po ustanovitvi prosta zabava s petjem in plesom pri g. Naratu. 1638

BREŽICE. Koncertni večer krajevnega odbora Rdečega križa. V soboto, dne 5. novembra, počenši ob 20., priredi kr. odbor RK v Brežicah dobrodelni koncertni večer v dvorani Narodnega doma v Brežicah. Pri koncertu bo iz prijaznosti izvajal pevske točke kvartet Glasbene Matice iz Ljubljane. Glasbene točke bo svirala godba brežiškega godbenega kluba Po koncertu bo prosta zabava s plesom. Obenem se vrši licitacija zlate, 24karatne ure, ki je last krajevnega odbora. Za postrežbo bo vsestransko dobro preskrbljeno. 1633

Močne živce

moramo danes imeti, ako hočemo, da uspešno vršimo naš posel. Intenzivni promet, nova tehnična sredstva hujše prizadenejo slabo našo telesno snago in uničijo naš duh. Potrošena telesna in duševna energija mora biti nadoknadena z odgovarjajočo hrano, ki nudi organizmu vse hranive sestavine, ki so telesu potrebne.

Najprikladnejša je za to hrana Ovomaltine, ki jo z velikim uspehom uporabljajo po vsi zemlji. Ovomaltine je koncentrirana, naravna okrepčilna hrana v kateri so v tamini

OVOMALTINE

hrani in jači telo in živce.

Dobite jo v vseh lekarnah, drogerijah in boljših delikatesah za ceno od 100 gr Din 18.50, 250 gr Din 36.25 in 500 gr Din 63.25. Zahteva te vzorce pozivajoč se na ta list.

Dr. A. WANDER d. d. Zagreb

Gospodarstvo

Ustanovitev začasnega gospodarskega sveta pri trgovinskem ministru

Finančnemu odboru je bila predložena uredba o ustanovitvi začasnega gospodarskega sveta pri ministrstvu za trgovino in industrijo.

Ta uredba določa, da se ima pri ministrstvu za trgovino in industrijo ustanoviti začasni gospodarski svet, ki bo na zahtevo resornih ministrov ali iz lastne inicijative dajal svoja mišljenja in stavljal svoje predloge v vseh vprašanjih, ki se nanašajo na gospodarsko, socijalno in finančno politiko, o zakonskih projektih, uredbah, pravilnikih itd.

Člane gospodarskega sveta bo postavil minister za trgovino in industrijo, in sicer prvih 15 članov na predlog gospodarskih zbornic (beograjska trgovska, industrijska in obrtna zbornica vsaka po enega, zagrebška trgovska in obrtniška zbornica 3 člane, sarajevska trgovska in obrtniška zbornica 2 člana in vse ostale po enega), 1 člana na predlog Centrale industrijskih korporacij (Beograd), 1 člana na predlog Udruženja rudarskih podjetij (Beograd), po enega člana na predlog Glavnega zadružnega Saveza, Glavnega Saveza srbskih kmetijskih zadrug v Beogradu, Saveza hrvatskih kmetijskih zadrug v Zagrebu, Zadružne zveze v Ljubljani ter Saveza kmetijskih zadrug v Sarajevu in 1 člana na predlog Centralnega sekretarijata delavskih zbornic v Beogradu. Poleg tega morejo ministri za trgovino, finance promet, pošte in telegrafa, kmetijstvo in vode, gozdove in rudnike, socijalne politike in agrarne reforme delegirati v ta gospodarski svet po enega člana.

Gospodarski svet se bo sestajal na poziv ministra za trgovino in industrijo v Beogradu.

= *Spremembe v finančnem ministrstvu in komercijalizacija železnic.* Kakor znano, je bil pred nekoliko dnevi upokojen pomočnik prometnega ministra gosp. Bora Popović in na njegovo mesto postavljen g. Ognjan Kuzmanović, dosedanji direktor za gradbo novih železnic Ta sprememba je gotovo v zvezi s pripravami za komercijalizacijo državnih železnic, kajti dosedanji pomočnik prometnega ministra g. Popović se je v glavnem bavil baš z vprašanjem komercijalizacije ter je imel po nedavni izjavi prometnega ministra nalogo, da prouči to vprašanje in pripravi elaborat za širšo konferenco gospodarskih krogov in strokovnjakov, ki bi se imela sestati 5. decembra in ugotoviti osnove, na katerih bi se imela izvesti komercijalizacija. Prav tako je bil upokojen načelnik finančnega oddelka g. Spasa Nedeljković in na njegovo mesto bo pro forma postavljen kak višji uradnik, dočim bo v resnici vodil železniške finance g. Lević, upokojeni načelnik finančnega ministrstva, ki je znan kot dober finančnik. Iz gornjih sprememb se more sklepati, da so se pojavile težkoče tako glede komercijalizacije železnic kakor tudi glede železniških financ. Komercijalizacija železnic je v najožji zvezi s finančnimi vprašanji. Deficit naših železnic je gotovo najtežji problem našega državnega gospodarstva in glavni namen komercijalizacije je baš ta, da se ustvarijo pogoji za rentabilno obratovanje železnic. Rešitve čaka pa tudi težko vprašanje financiranja novih železnic in najetja potrebnega inozemskega posojila. Za danes še ne moremo razsoditi, če si je prometni minister za rešitev teh težkih nalog izbral prave poti.

= *Polom sušaškega pomorsko-industrijskega koncerna.* Pred dnevi je bil razglašen konkurz Banke za pomorstvo na Sušaku. Poznavalce razmer ta konkurz ni iznenadil, kajti omenjena banka je bila že dolgo insolventna in tudi ni poslovala. Poizkusi, da bi se zavod mirnim potom likvidiral, niso uspeli. Banka za pomorstvo je spadala v znani sušaški pomorsko-industrijski koncern paroplovne družbe »Vesna«, ribarske družbe »Nekton« in ladjedelnice v Kraljevici Družba «Nekton» se že dolgo časa nahaja v konkurzu, ladjedelnica v Kraljevici je tudi že pred tedni padla v konkurz in enaka usoda čaka tudi paroplovno družbo »Vesna«, nad katero je sodišče pred dnevi proglasilo odsvojno prepoved. Banka je bila že osnovana (l. 1919) na nezdravi podlagi. Od 6 milijonov Din glavnice je bilo le pol milijona vplačanih v gotovini, ostalo pa v vrednostnih papirjih. Največjo izgubo pa je utrpela z nakupom velike motorne jadrnice »Mornar«, ki je bila kupljena za 6 milijonov Din v holandskih goldinarjih. Od nakupa do izplačila kupnine pa se je holandski goldinar dvignil od 10 na 36 Din. Pozneje je bila ladja prodana za 700 tisoč Din. Ta izguba je bila seveda za banko in več ali mani tudi za ostala podjetja koncerna katastrofalna.

= **Revizija trgovinske pogodbe z Avstrijo.** Kakor smo že poročali, se bodo 7. t. m. v Beogradu pričela pogajanja za revizijo trgovinske pogodbe med Avstrijo in Jugoslavijo. Minister zunanjih del je imenoval za predsednika naše delegacije, ki se bo pogajala z avstrijsko, gosp. dr. Milana Todorovića, za člane pa gg. Savo Kukića, direktorja carin v pokoju; dr. Aleksandra Bodija, direktorja trgovsko - političnega oddelka in Milana Konstantinovića, ministerijalnega tajnika. Ministrstvo za trgovino in industrijo bosta zastopala gg. načelnika Milivoje Savić in Rudolf Steinmetz, ministrstvo za kmetijstvo in vode gosp. načelnik dr. Velimir Stojković, finančno ministrstvo pa gg. generalni direktor carin Konrad Šmid in načelnik Radmilo Bujdić. Avstrijska delegacija bo prispela pod vodstvom gosp. dr. Schüllerja, predstojnika trgovinsko - političnega oddelka v avstrijskem zunanjem ministrstvu. Revizijo pogodbe je zahtevala Avstrija, ki hoče med drugim povišati nekatere agrarne carine (n. pr. na moko in živino), ki so v pogodbi z našo državo vezane. Reševala pa se bodo tudi druga važna trgovinsko - politična in carinska vprašanja.

= **Podpis grško - jugoslovenske trgovinske pogodbe.** Kakor poročajo iz Beograda, je bila včeraj v Atenah podpisana grško-jugoslovenska trgovinska pogodba. V imenu naše države sta pogodbo podpisala naš poslanik gosp. Tihomir Popović in šef delegacije gosp. Sava Kukić, v imenu grške države pa grški zunanji minister gosp. Mihalakopulos in ef grške komisije gosp. Ksidaris.

= **Velik kmetijski kongres v Beogradu.** Povodom nameravane reforme v ministrstvu za kmetijstvo in vode, po kateri naj bi se kmetijske šole, državna posestva, razsadnice, ekonomije itd. prenesle na oblasti, je Srbsko kmetijsko društvo sklenilo sklicati kongres kmetijskih ustanov, kmetijskih strokovnjakov, posestnikov in prijateljev kmetijstva iz vse države, ki se bo vršil 13. t. m. v Beogradu. Na dnevni red je stavljeno vprašanje vpliva državnih, samoupravnih in privatnih kmetijskih institucij ter kmetijske propagande v splošnem za napredek našega kmetijstva, dalje vprašanje, ali je primerno prenesti državne kmetijske šole, razsadnice, posestva na samouprave in kakšne rezultate so dosedaj pokazale samoupravne kmetijske ustanove ter končno vprašanje ukrepov, ki so potrebni za pospeševanje našega zaostalega kmetijstva.

= **Položaj na hmeljskih tržiščih.** Na žateškem hmeljskem tržišču (Češkoslovaška) je bilo v početku preteklega tedna povpraševanje slabše in šele proti koncu tedna so bile zaključene zopet večje kupčije. Tudi na neželi je bilo kupljenih nekaj večjih partij. Cene so nekoliko popustile. Pri mirni tendenci se kupuje letošnji hmelj po 2100 do 2400 Kč za 50 kg (70.70 — 80.80 Din za kg). V septembru je Češkoslovaška uvozila 790 starih stotov, in sicer 314 stotov iz Nemčije, 173 stotov iz Poljske, 110 stotov iz Francije in le 90 stotov iz Jugoslavije. — V Vojvodini je trgovina s hmeljem po vesteh iz Novega Sada živahna ob nespremenjenih cenah. Cene: prvovrstni hmelj 50 — 55, srednji 30 — 45, slabši 20 — 35 Din za kg. Prav slabo blago se skoro ne trguje. Sodi se, da je šele 25 % hmelja prodanega iz prvih rok.

= **Devizni in efektni tedenski promet na zagrebški borzi.** Pretekli teden je na zagrebški borzi znašal promet v devizah 50.6 milijona Din (zadnji teden 48.5) in v efektih 5.7 milijona Din (7.2), na beograjski borzi pa promet v devizah 33.5 milijona Din (34.5) in v efektih (skoro izključno Vojna škoda) 18 milijonov Din (18.5).

= **Vprašanje lesne borze na Sušaku.** Sušaški lesni trgovci so sprožili misel, da bi se na Sušaku osnovala lesna borza. Naslovili so že tozadevno spomenico na ministrstvo za trgovino in industrijo. Vprašanje je, če bi se ta borza obnesla, ko se ni obnesla niti v Zagrebu, kjer znaša promet le majhen del prometa ljubljanske borze, katera še tudi ni dosegla zaželjenega obsega.

= **Dobave.** Direkcija državnega rudnika v Brezi sprejema do 8. t. m. ponudbe glede dobave stekel za okna, do 10. t. m. glede dobave jamskega gradbenega lesa, jeklenih vrvi in 4 vagone portlandskega cementa, do 12. t. m. pa glede dobave krp za čiščenje strojev. Direkcija državnega rudnika v Velenju sprejema do 16. t. m. ponudbe glede dobave smrekovih in borovih plohov, jamskega lesa, strešne lepenke in 2000 kg bencina. Predmetni oglasi so na vpogled v Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Borze

2. novembra.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet živahnejši. Ker je bila privatna ponudba slabša kakor običajno, je morala Narodna banka intervenirati v devizah na Curih, Dunaj, Prago, Berlin in Newyork. Tečaji deviz so ostali skoro nespremenjeni. Med efekti je bila zaključena Ljubljanska kreditna po 135.

Na zagrebškem efektnem tržišču je Vojna škoda dalje popustila za 2 do 2 in pol točke. Promet je bil priličen. Promptna se je trgovala po 390 — 391.5, kasa po 390 — 391 in za december po 395. Ob zaključku je bila tendenca nekoliko čvrstejša. V Beogradu je tudi danes notirala nižje, kakor v Zagrebu, in sicer promptna 389.5 — 390.5 in za december 393.5 — 394.5. Agrarne obveznice so bile brez kupona (2 Din) zaključene po 50 in 51. V bančnih papirjih je tendenca ostala nespremenjena. Jugobanka je dalje čvrsta ter se je trgovala po 93 — 93.5. Ljubljanska kreditna je bila zaključena po 135. Prištediona pa po 890 — 892.5. Industrijske vrednote so bile zelo zanemarjene. Zaključen je bil edino Gutmann po 215.

Devize in valute.

Ljubljana. Berlin 13.555 — 13.585 (13.57). Curih 1094 — 1097 (1095.5), Dunaj 8 — 8.03 (8.015). Newyork 56.65 — 56.85 (56.75). Praga 168 — 168.8 (168.4), Trst 309.25 — 311.25 (310.25).

Zagreb. Dunaj 8 — 8.03. Berlin 13.555 do 13.585. Milan 309.67 — 311.67. London 276.25 do 277.05. Newyork 56.64 — 56.84. Praga 168 — 168.80. Curih 1094 — 1097.

Beograd. Pariz 222.5 — 224.5. London 276.25 — 277.05. Newyork 56.62 — 56.82. Milan 309.75 — 311.75. Dunaj 8 — 8.03. Budimpešta 9.9511—9.9811. Berlin 13.555—13.585. Bruselj 7.92 — 7.95. Amsterdam 22.80 do 22.86. Bukarešta 34.75 — 35.75.

Dunaj. Beograd 12.45125 — 12.49125. Berlin 168.1 — 169.21. Budimpešta 123.785 do 124.085. Bukarešta 4.36 — 4.38. London 34.43125 — 34.53125. Milan 38.63 — 38.73. Newyork 7.0695 — 7.0945. Pariz 27.745 do 27.845. Praga 20.94875 — 21.02875. Curih 136.33 — 136.83; dinarji 12.40 — 12.46.

Curih. Beograd 9.13. Berlin 123.84. London 25.2525. Newyork 518.70. Pariz 20.355. Milan 28.3325. Praga 15.365. Budimpešta 90.725. Bukarešta 3.19. Varšava 58.20. Dunaj 73.225.

Tržaška borza danes ni poslovala.

Deviza Beograd na ostalih borzah: v Pragi 59.15. v Berlinu 7.371.

Efekti.

Ljubljana. Celjska 164 — 0, Ljubljanska kreditna 135 — 135 (135), Kreditni zavod 160 — 0. Vevče 133 — 0, Ruše 275 — 285. Kranjska industrijska 375 — 0, Stavbna 56 — 0, Šešir 104 — 0.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda promptna 391.50 — 391.75, kasa 391.75, kasa 391.50 — 391.75, za december 295 — 295.5, investicijsko 83.75 — 84, agrarne (brez kupona) 50.5 — 51; bančne: Eskomptna 91 do 93, Poljo 16.75 — 17.50, Kreditna Zagreb 90 — 93, Hipo 56.5 — 57, Prištediona 890 do 895. Narodna 5100 — 5150, Srpska 136 do 140, Jugo 98 — 93.5, Ljubljanska kreditna 134 — 135; industrijske: Gutmann 210 do 220, Slaveks 100 — 0, Slavonija 13 — 14, Nihag 5 — 7, Šečerana Osijek 610 — 615, Danica 160 — 165, Drava 585 — 0, Vagon 3 — 30, Union mlin 0 — 300, Vevče 135 do 136, Dubrovačka 405 — 412.5, Trbovlje 475 do 485.

Beograd. Vojna škoda promptna 389.5 do 390.5, za december 393.5 — 394.5, investicijsko 83 — 83.5, agrarne 52 — 52.5.

Dunaj. Trbovlje 59.5, Kranjska industrijska 48.5, Šečerana 77, Jugo 11.5, Eskomptna 11.

Ljubljanska blagovna borza (2. t. m.) Les: Tendenca živahna, zaključena sta bila 2 vagona, in sicer: 1 vagon letvic (kantinele), 12/24, 1 m, I., II., III., monte, fco vag. nakl. postaja po 600; 1 vagon desk, smreka, jelka, 34 mm, I., II., III., monte, fco vagon meja po 490. Povpraševanje je za 500 m³ mecesnovih hlodov, 4 m, od 26 cm premera (na tanjšem koncu) naprej, fco vagon Sušak, odnosno meja. Deželni pridelki: Tendenca za žito mirna, zaključkov ni bilo. Nudi se pšenica (78/79 kg, 2 %, slov. postaja, mlevska tarifa, plač. 30 dni): baška, promptna po 337.5 — 340, za november po 340 do 342.5; sremska, promptna po 335 — 337.5; slavonska, promptna po 332.5 — 335; turšica (slov. post., promptna): baška, plač. 30 dni, navadna tarifa po 255 — 257.5, mlevska tarifa pa po 250 — 252.5; baška, umetno sušena, mlevska tarifa po 245 — 247.5; baška, času primerno suha, s kakovostno garancijo po 285 — 287.5; moka «0» fco Ljubljana, plač. po prejemu po 480.

Novosadska blagovna borza (2. t. m.) Pšenica: baška, 78/79 kg, 2 % 287.5 do 290; banatska, 78/79 kg, 2 % 285 — 287.5; sremska, 78/79 kg, 2 % 287.5 — 290. Turšica: baška in sremska 245 — 250; baška in banatska, nova, za december - januar 182.5 — 185; sremska, nova, za december-januar 185 — 190. Moka: baška «0g» 415 do 425; baška «2» 395 — 405; baška «5» 370 do 380; baška «6» 315 — 325; baška «7» 280 do 280; baška 8» 200 — 205.

Listnica uredništva. Glede poročila v »Jutru« št. 250 pod naslovom »Strašen poraz klerikalcev v Beli Krajini« uredništvo rade volje potrjuje da g. Ivan Lapajne, starešina oddelka finančne kontrole na Vinici pri Črnomlju, ni pisal omenjenega poročila in da vobče ni z njim v nikaki zvezi

so najboljše, najtrajnejše in zato najcenejše.

Vse zapreke so odpravljene!

Brez strahu umivajte nežno obličje in fine roke z Elida Ideal milom, ker je tako blago in čisto, da ga prenese tudi najnežnejša polt.

Polepša Vas

ELIDA IDEAL MILO

NAJUGODNEJŠI NAKUP

oblačil lastnega izdelka nudi tvrdka JOS. ROJINA, Ljubljana.

Izjava

Podpisani Josip Škerlec iz Maribora, zastopnik slavonskega mlina »Union« v Osijeku, izjavljam da sem ob priliki ponujanja mlevskih produktov tega mlina namenoma izrekel o svojih konkurentih neresnico in obrekovanje, zaradi česar prosim vse prizadete odpuščanja in se jim iskreno zahvaljujem, da so se zadovoljili s to izjavo in da so odstopili na mojo prošnjo od sodnega preganjanja.

Josip Škerlec, zastopnik mlina »Union« v Osijeku.
Maribor, Koroščeva ul. 45 1641

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani 2. novembra 1927 Višina barometra 308.8 m

Kraj (pazovanje)	Čas	Barom.	Temper.	Rel. vlaga v %	Smer vetra in brzina v metrih	Oblačno 0—10	Padavine: Vrsta	Padavine: v mm do 7. ure
Ljubljana	8.	774·3	5·0	92	mirno		megla	
Maribor		773·1	5·0	98	mirno	0		
Zagreb		774·0	9·0	99	mirno		megla	
Beograd		77·9	9·0	98	SW 2	0		
Sarajevo		774·5	6·0	98	mirno	10		
Skoplje		772·0	8·0	82	mirno	2		
Dubrovnik	7.	766·5	17·0	48	mirno	0		
Split		768·4	17·0	45	NE 10	0		
Praha		773·4	3·0	—	SW 4		megla	

Solnce vzhaja ob 6.39, zahaja ob 16.48, Luna vzhaja ob 13.51, zahaja ob 22.38.

Najvišja temperatura danes v Ljubljani 14.4 C, najnižja 4.5 C.

Dunajska vremenska napoved za četrtek: V nižjih legah megleno jesensko vreme, v višjih legah jasno in toplo.

Tržaška vremenska napoved za četrtek: Lahki vzhodni vetrovi, vreme spremenljivo. Temperatura od 12 do 20 stopinj. Morje skoraj popolnoma mirno.

Iz življenja in sveta

Smrt črnogorske princezinje Vere

V pondeljek 31. oktobra je umrla v vili Des Liserons, kjer sta že pred njo zatisnila oči kralj Nikola in kraljica Milena črnogorska, princezinja Vera, sestra italijanske kraljice Helene. Ob njeni smrtni postelji sta bila navzoča črnogorski princ Danilo, princesa Ksenija, princesa Ana Batenberška ter princesa Helena, sestra pokojnega kralja Petra.

Pokojnica je bila najmlajša sestra italijanske kraljice. Stara je bila 40 let. Rodila se je v črnogorski Rijeki dne 10. februarja 1887 ter je bila zadnji otrok iz zakona med kraljem Nikolo in kraljico Milico.

Na italijanskem dvoru je zaradi smrti princezinje Vere odrejeno 21 dnevno žalovanje.

Na dan Vseh svetnikov so princezinjo pokopali v navzočnosti delegatov italijanske kraljevske hiše in zastopnikov drugih evropskih dvorov. Krsto s telesnimi ostanki so pripeljali v Cannes, kjer so jo začasno položili v podzemlje ruske cerkve, od koder jo pozneje prenesejo v San Remo, kjer jo pokopljejo poleg očeta in matere.

Augustin Fresnel,

veliki francoski fizik, ki se je zlasti proslavil s proučevanjem teorije svetlobe, v mornarstvu pa si je pridobil zasluge z uvedbo leč na svetilnikih, s čimer je njihova jakost zelo narastla. Minuli četrtek so v amfiteatru pariške Sorbonne svečano proslaviti stoletnico njegove smrti.

296 žrtev „Mafalde“

«Navigazione Generale Italiana», lastnica potopljene «Mafalde», je izdala buletine, iz katerih izhaja, da je našlo smrt v valovih vsled pomorske katastrofe pri Bahiji 296 ljudi. Število se natančno ujema s podatki, ki so prispeli iz braziljskih pristanišč, v katerih so pristali parniki z rešenimi pasažirji. Moštvo «Mafalde», ki se je, razen kapetana, rešilo skoro v polnem številu, je na poti v domovino.

Proti «Mafaldi» se pojavljajo težke obtožbe. Potrjuje se vest, da se angleške zavarovalne družbe branijo plačati zahtevano vsoto in rumunski dnevnik «Adeverul» poroča iz Londona, da je pričakovati velikanske pravde med italijansko paroplovno družbo v Genovi in med angleškimi zavarovalnicami. Angleške vesti vztrajajo prej ko slej na tem, da je bila potopljena ladja absolutno neporabna za prekomorski promet in govorijo celo, da je bila katastrofa namenoma insecenirana, da bi družba dobila 82.000 funtov šterlingov odškodnine. «Mafalda» je plula v drugi smeri kakor ji je bilo predpisano ter je odšla že iz Genove s peturno zamudo. V naslednjih pristaniščih se je zamuda še bolj povečala in pred katastrofo je znašala celih 26 ur. Zato je Guli vozil z največjo brzino in je del krivde, da je prišlo do katastrofe, gotovo na njem.

K sreči je radio dobro funkcijoniral in je pomagal rešiti, kar se je sploh dalo rešiti. Edino brezžičnemu brzojavu se je zahvaliti, da niso morski valovi pogoltnili vseh potnikov, kar bi se bilo gotovo pripetilo, da niso ponesrečencem prihitele na pomoč francoske, nizozemske in angleške ladje.

Kapetanu Guliju je bilo 59 let ter se je štel med stare morjeplovce. Preje je poveljeval prekooceanski ladji «Abruški vojvoda», potem pa prekooceanskemu parniku «Kraljica Helena». Ta parnik je bil med vojno torpediran. Guli se je preoblekel v kurjača in si je rešil življenje, vendar pa so ga pozneje iztaknili in odpeljali v ujetništvo. Doma je bil s Sicilije ter je svoje čase vodil tovorne ladje.

Telefonski razgovori med Dunajem in Londonom

Telefonično razgovarjanje med kontinentom in med kopnim, ki leži izven njegovega pravega območja, je mnogo težje, kakor telefoniranje na velike daljave, katere ne loči morje. London je bil doslej po telefonu zvezan samo z osmimi državami evropskega kontinenta, te dni pa se je otvorila nova linija, ki bo važna posebno za direktni promet srednje Evrope

Prvo telefonsko zvezo je dobil London s Parizom l. 1891. Še do l. 1921. pa so se omejevali direktni telefonski pogovori z Londonom samo na Pariz, na severno Fracijo, na Bruselj in na Anverzo. Težave za premostitev zaprek pred otvoritvijo direktnega telefonskega prometa z drugimi državami na kontinentu so bile velikanske in skoroda nepremagljive. Veliko vlogo je pri tem igralo vprašanje mednarodne konkurence in v zadnji vrsti so tvorili zapreko tudi razni jeziki. Šele poseben mednarodni odbor je premostil vsa nasprotja in ugladil pot končnemu dogovoru.

Razgovori med Dunajem in Londonom se bodo vršili potom posebnega kabla, ki pojde čez Nürenberg, Frankfurt in Cahe, potem pa po posebnem podmorskem kablu v Rokavskem prelivu. Dosedanji poskusi so pokazali, da se bo projekt lahko dobro obnesel. Zaenkrat pa bo zveza med Dunajem in Londonom tako enostavna, da bo mogoč samo en govor ob istem času. Srednja Evropa je s to zvezo mnogo pridobila in koncem decembra bo stvar že realizirana.

Rut Elderjeva

se podpisuje v zlato knjigo letalstva. — Na njeni *levici* Georges Haldeman.

Belgijski prestolonaslednik

pestuje svojo hčerko princeso Joséphine-Charlotto. Posnetek je napravila njegova mati kraljica Elizabeta belgijska.

Mis Elderjeva v Parizu

Poročali smo že, da je ameriška letalka m[illegible]derjeva na potu iz Lizbone prispela v Pariz. Na sliki jo vidimo, ko prinaša cvetje na grob francoskega neznanega junaka. Na *desni* njen spremljevalec [illegible] Haldeman

Vrtnarska razstava v Parizu

Prošli četrtek je bila v Parizu otvorjena letošnja jesenska razstava francoskega vrtnarskega društva. Pokrovitelj razstave je sam predsednik republike Gaston Doumergue, otvoritvi pa so poleg njega prisostvo ali trgovinski minister Bokanowski, predsednik društva Fernand David, pariški policijski prefekt Boujou, mornariški minister Leygues, predsednik senata Doumer in mn. gostevilne druge politične osebnosti. Naša slika prikazuje predsednika republike v oddelku za krizanteme.

Princ Videmski

Kakor smo že poročali, se je te dni usidrala pred Tangerom italijanska eskadra, ki ji poveljuje princ Videmski, nečak kralja Emanuela. Pretveza za ta senzacijonalni akt laške vlade, ki zelo spominja na Viljemovo gesto g. 1905, je bila svečana otvoritev neke šole. Francozi vidijo v njej vse kaj drugega. Veliki informacijski listi se sicer sklicujejo na svečane laške izjave v letih 1900, 1902 in zlasti 1912, ko je italijanska vlada izrekla strikten desinteresement nad Marokom, kartelski in socijalistični tisk pa odkrito priznava, da ne veruje laškim obljubam, in izraža bojazen, da utegne Mussolinijeva izzivalna gesta privesti do nevarnih mednarodnih zapletljajev.

Igrajte v milijonskem razredu

Preskrbite si srečke takoj ker jih je le še malo na razpolago.
Žrebanje prične 8. t. m. in bo trajalo do 31. nov. 1927.

Brez srečke ni sreče!

ZADRUŽNI HRANILNICI, r. z. z o. z., LJUBLJANA. Sv. Petra cesta št. 19.

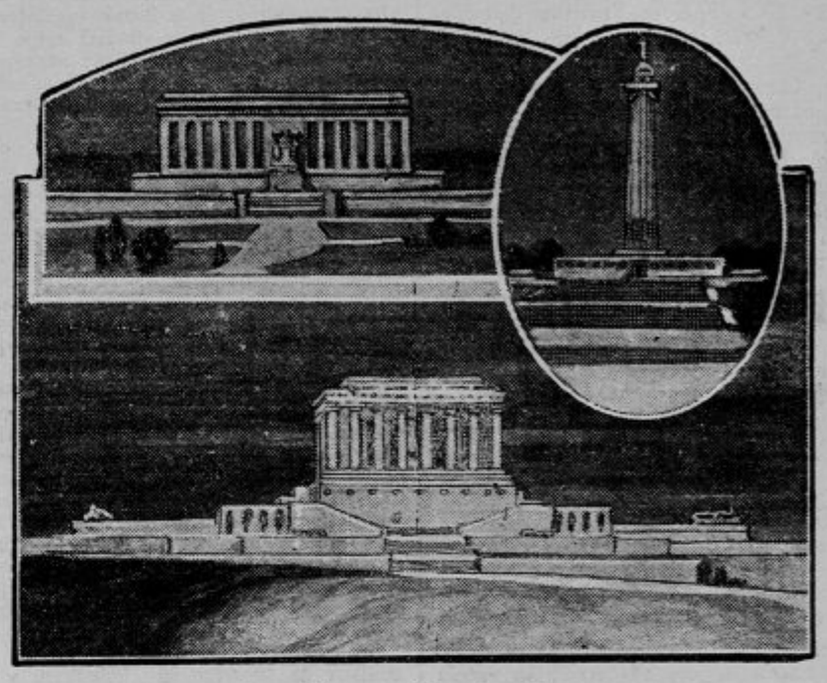

Amerika svojim junakom

V spomin svojim junaškim borcem, ki so v svetovni vojni pohiteli Francozom na pomoč in so padli v obrambi Lafayettove domovine pred sovražno invazijo, je ameriška vlada sklenila postaviti tri veličastne spomenike na pozoriščih bojišč, kjer so se Pershingove čete najbolj odlikovale: enega v Château-Thierryju (departement Aisne), drugega v Montfauconu (Meuse) in tretjega v Montsecu (Meuse). Priobčujemo osnutke teh spomenikov: *zgoraj je* oni, ki je namenjen Château-Thierryju, *spodnji* bo stal v Montsecu, oni v *medaljonu* pa v Montfauconu.

Socijalna politika

Reforma delavskega zavarovanja v ČSR

bc Praga, 1. novembra.

Skupščini republike je bil preteklo sredo predložen vladni osnutek novele k zakonu o zavarovanju za slučaj bolezni, invalidnosti in starosti z dne 9. oktobra 1924, kateri je stopil v veljavo 1. julija 1926. Ta novela je bila že davno napovedana.

Reforme so v glavnem organizacijsko-administrativnega in organizacijsko - političnega ter finančno - političnega značaja. Iz administrativno - tehničnih in zunanje - političnih razlogov je nanovo urejen krog zavarovancev v zavarovanju za slučaj onemoglosti in starosti. Tako so od zavarovanja izvzeti inozemci, zaposleni pri raznih inozemskih eksteritorijalnih uradih, dalje oni sezonski delavci, ki so zaposleni v sezonskih obratih, ki ne obratujejo v letu vsaj 90 dni. To so predvsem poljedelski obrati in poljedelska dela, n. pr. žetev, mlatitev itd. Vedeti je namreč treba, da je v republiki zavarovalna zavezanost raztegnjena tudi na celokupno poljedelsko delavstvo. Motivacijsko poročilo pravi, da je bilo iz socijalno - političnih razlogov potrebno reformirati tudi zavarovalno zavezanost vajencev. Po noveli so zato iz zavarovanja za slučaj invalidnosti in starosti izločene osebe mlajše od 16 let Vajenci ne dobivajo plače, pač pa v pretežni večini stanovanje in hrano, kar je po sedanjih določilih zakona imelo za posledico, da delodajalci niso sprejemali vajencev, ker je bila vrednost teh prejemkov previsoko ocenjena in je bilo zato zavarovanje drago. Zato novela tudi določa, da se ima tudi pri zavarovanju za slučaj bolezni pri vajencih zavarovana mezda vsled prejemkov v naravi zvišati le za tri razrede napram razredu, kateri je utemeljen po dejanskih denarnih prejemkih. Pri poljedelskih in gozdnih delavcih se mezdni razredi vsled prejemkov v naravi smejo zvišati le za en razred, ker je cenilna vrednost teh prejemkov na deželi znatno manjša kakor prava tržna vrednost, po kateri se je dosedaj določila vrednost prejemkov v naravi.

Glavno pažnjo pa se pri reformi posveča problemu, kako znižati zavarovalne premije in s tem zadostiti glavnim težnjam narodnega gospodarstva. Pri tem se je seveda moralo varovati načelo, da se pokojnine znižajo. To se je posrečilo. Predvsem se je na novo stilizirala ona določila zakona, katera urejajo uvrstitev zavarovancev v mezdne razrede. Besedilo novele je v glavnem v skladu s to zadevnimi razsodbami upravnega sodišča in je omililo nekatere krutosti sedanje prakse, katere so povzročale stalne pritožbe in povzročale administrativno - tehnične težkoče. V starostnem in invalidnem zavarovanju je vzeto za osnovo 4½ % obrestovanje, mesto sedanjega 4 %, kar pomeni zavarovanje za 10—12 odstotkov, pri tem pa se pokojnine ne znižajo, nasprotno se stalna pokojnina zviša od 500 na 550 Kč in se pokojnine priznajo ne glede na delazmožnost onim vdovam in vdovcem, ki so dosegli 65. leto, dočim je bila dosedaj predpogoj delanezmožnost. Zavarovankam se v slučaju možitve vrne polovica premij, druga polovica se uporabi za varstvo pridobljenih, sorazmerno skrajšanih pravic. Novela je znižala tudi prispevke za starostno in invalidno zavarovanje in mesto dosedanjih štirih ustvarila pet zavarovalnih razredov. Znižanje znaša v prvem razredu 41.86 %, v drugem 20.93, v tretjem 19.30, v četrtem 14.08, v petem 9.09 %.

Važne so organizacijske reforme. Predvsem je uvedeno načelo **paritetnega zastopstva** in ukinjene so Zveze bolniških blagajn **ter preide njih kompetenca na Osrednjo socijalno zavarovalnico.** Kompetenca ministra za socijalno politiko je znatno razširjena tako na personalna, kakor v administrativna in **finančna vprašanja.** Samouprava je ogrožena v najvažnejših stvareh. Vzrok temu leži pač v dejstvu, da se je zavarovanje skušalo paritetično preveč enostransko eksploatirati.

O gospodarskih načrtih in splošno o celi finančni politiki zavarovalnih zavodov odločuje **minister za finance in zastopnik Narodne banke.** Novela izrecno povdarja, da mora premoženje soc. zavarovalnih institucij podpirati narodno - gospodarsko produktivnost in rentabilnost. Finančna politika soc. zavar. zavodov je prešla v pristojnost finančnega ministra in Narodne banke.

Tako okrnjena samouprava razburja delavske stranke vseh barv. Vendar vlada našteva močne argumente, kateri so jo prisilili k tem reformam. Zavarovanje mora služiti celemu narodu in ako samouprava tega načela ne zna al' noče uveljaviti, mora temu načelu priboriti avtoriteto vlada sama. Tako razne pretiranosti in nesolidnosti spreminjajo **samoupravno zavarovanje v državno zavarovanje**

U'stre, zim ke suknje

ragl ne brezdvoma na boliši izdelek iz an leškega doubie blaga nud vedno najceneje tvrdka DRAGO SCHWAB Ljubljana

Okolica bolnika

se očuva bnlezni, grla z uporabo

ANACOT-PASTILE

Baržun

v krasnih barvah in najnovejših vzorcih

priporoča tvrdka

A. & E. Skaberne

Ljubljana, Mestni trg št. 10.

Oglejte si naše izložbe. Oglejte si naše izložbe.

Sport

VI. kolo prvenstva LNP.

Zmage favoritov. — Incidenti.

Predvčerajšnjim se je vršilo na igrišču ASK Primorja predzadnje kolo prvenstvenih tekem I. razreda, ki je končalo z zasluženimi zmagami favoritov, Ilirije in Primorja. Stanje prvenstvene tabele se je spremenilo le glede pozicije Slovana in Jadrana, ki sta zamenjala mesti, tako da je sedaj Slovan na tretjem in Jadran na četrtem mestu. Ugotovitev glede vodstva II. razredu moramo popraviti v toliko, da vodi — z ozirom na nedoigrano tekmo med Svobodo in Reko, ki jo je treba sedaj ponoviti v celoti — Svoboda s 6 točkami.

Žal moramo zopet danes poročati o incidentu, do katerega je prišlo pri tekmi med Primorjem in Hermesom. Pri odločitvi sodnika glede enajstmetrovke proti Primorju je del publike dvignil burne proteste ter končno, ko je sodnik prišel v njeno bližino, vdrl v igrišče in tako onemogočil nadaljni potek igre. Le razsodnosti nekaterih gledalcev se je zahvaliti, da spor ni imel resnejših posledic. V zadnjem času so se prilike po naših sportnih igriščih zopet zelo poslabšale, tako da bodo morali merodajni faktorji, LNP, ZNS, uprava igrišč itd. uvesti najstrožje mere, da se slični prizori ne bodo ponavljali. Igrišča so prazna, gledalci so ozlovoljeni, in sport — propada! Disciplina igralcev in publike je padla, lepe sportne prireditve so postale — bikoborbe in zbirališče peščice fanatičnih klubskih prijateljev...

V naslednjem kratka poročila:

Ilirija : Jadran 6:0 (1:0)

Tekma s sportnega vidika ni nudila mnogo. Ilirija je očividno podcenjevala nasprotnika in predvedla precej revno igro, dočim je Jadran bil le boj za manjšo razliko. V teh znamenjih je razumljivo, da moštva niso razvila kakih velikih sposobnosti. Do neke mere so zadovoljevali v Iliriji Janez na krilu, Oman, Gabe in branilca Verovšek in Strehovec. Nemogoč je bil Vrhovnik kot vodja napada. Jadran je imel dobre moči v vratarju Vidmarju in krilski vrsti. Napad ni homogen in ni mogel izvesti niti ene plodonosne akcije. Ogromno delo pa je opravil Bercar kot srednji krilec, dasi rad prekoračuje dovoljene meje igranja.

Dočim je Jadran v prvi polovici še zadržal katastrofo, je v drugi polovici podlegel tempu. Ko je Ilirija v prvih 10 minutah zvišala na 4:0, je prešel Jadran v ljuto defenzivo, ki ga je tudi obvarovala večjega dežja. Gole so zabili Oman 2, ostali napadalci pa po enega. Koti 9:3 za Ilirijo.

Primorje : Hermes 3:1 (2:0).

Naslednja tekma, ki je pričela šele ob 16., je bila vsled prej omenjenega incidenta prekinjena v 21. minuti II. polčasa. Dočim je moštvo Primorja nastopilo skoraj kompletno, je bil Hermes precej oslabljen (brez Sernca, Drakslerja, Marinka in Novaka). Primorje je igralo pod običajno formo, dočim je Hermes razvil zelo efektno, toda nekoristno igro. Njegov napad je v hiperkombinacijah pozabil na streljanje. Obramba, nekoliko ostra, je opravila levji delež. Vratar je imel krasne momente, dočim je zopet spuščal najlažje žoge (3. gol!). Napad Primorja je prihajal dovolj lepo pred gol, kjer je zastreljal neštete šanse. Obe krili sta sedaj njegov najboljši del. Krilska vrsta je bila povprečna; srednji krilec je bil opetovano opominjan tako, da ga je sodnik končno pri enajstmetrovki, po kateri je prišlo do omenjenih scen, izključil. V obrambi se je Svetič dvignil preko svojega starejšega tovariša. Rezervni vratar ni bil na višini, imel pa je v ostalem malo nevarnega posla.

Gole so zabili za Primorje Erman II in Jug po enega (tretji je bil avtogol Hermesa), za Hermesa pa Svetic (iz 11 m!).

Obe tekmi je sodil g. Pevalek, ki ni imel najboljšega dneva; bil pa je nepristranski. Gotovo pa je, da je sojenje dveh zaporednih tekem preveč naporno. Tu moramo grajati postopanje sekcije sodnikov, ki delegira k novi tekmi sodnika-člana udeleženega kluba, k drugi pa istega, ki brez dvoma ne more tri ure s potrebno svežostjo neporečno vršiti svoje funkcije.

Maribor : Rapid 1:0 (1:0).

Maribor jesenski prvak za l. 1927/28.

V nedeljo se je v Mariboru odigrala odločilna in najzanimivejša tekma jesenske sezone — prvenstvena tekma med »Rapidom in »Mariborom«. Maribor je s sigurno igro odločil zmago v svojo korist in si priboril dve dragoceni točki. Borba je bila zelo ostra in že rezultat sam priča, da je potekla v splošni napetosti, ki ni popustila do zadnjega trenotka.

Moštvo »Maribora« je tvorilo homogeno celoto, ki je zlasti v prvem polčasu daleko nadkriljevala nasprotnika. Tehnično znanje posameznikov in vzorna kombinacijska igra sta od časa do časa nasprotnika docela izolirala. Taktično moštvo ni zadovoljilo in je do poslednjih iger v odločnosti močno popustilo. Napad je igral zelo požrtvovalno in je s krepko podporo krilske vrste sigurno osvajal teren, toda pred vrati se ni znašel. Najboljšo moč je imel v levem krilu Bertoncilju, ki je bil tudi najboljši mož na polju. Desna zveza Hreščak je do odločilnega gola vzorno prodiral, je pa kasneje močno popustil. Leva zveza Vodeb greši zaradi defenzivne igre in v odločilnih momentih često ni na mestu. Center Pavlin je idealen vodja napada, vendar tokrat ni bil najboljši. Desno krilo Starc je primitiven v vsakem oziru, toda koristen in se boljša od igre do igre. V krilski vrsti ni bilo vrzeli. Hreščak I., Kirbiš in Košenina so v podpori napadu in ožji obrambi storili mnogo. Branilca Koren in Laznička sta rušila vse poskušene napade, ostalo pa je bilo plen vratarja Generja.

Rapid tokrat ni zadovoljil. Boril se je požrtvovalno, toda brez sistema. Moštvo se ni znašlo niti v prvem niti v drugem polčasu. V napadu sta zadovoljila le Pavlin in Terglec. Levo krilo je bilo nemogoče, desna zveza Venko igra preostro in ni uspeval. Desno krilo povprečno. Krilska vrsta je z izgubo Frangeša nazadovala. Baumgartner je požrtvovalen in uspešno razdira, ni pa koristen. Stranska krilca sta zaostajala. V obrambi je Kurzman briljiral, dočim Barlovič ni ugajal. Vratar Čerče ni imel prilike, da bi pokazal svoje vrline. Pred edino plasirano žogo je kapituliral.

Potek tekme je bil izredno živahen in skrajno napet. Gol za M. je zabil Hreščak II. v 33. minuti prvega polčasa.

Med tekmo se je pripetil incident. Občinstvo je zaradi neke sodnikove odločitve vdrlo na igrišče štiri minute pred zaključkom polčasa, zaradi česar je bila tekma za deset minut prekinjena. MO ni poskrbel za zadostno redniteljsko službo.

Sodnik g. Vodišek iz Ljubljane je sodil izvrstno in je imel ves čas igro v rokah.

★

Dopoldne sta odigrala prijateljske tekme naraščaja Maribora proti naraščajema Rapida. Prvi naraščaj Maribora je podlegel v razmerju 0:1 (0:0), drugi pa je zmagal v razmerju 3:1 (1:1).

Predtekmo prvenstvene tekme sta odigrali rezervni moštvi Maribora in Rapida. Rezerva Maribora ali »nepremagljiva enajstorica«, ki je med rezervami v Mariboru že več let igrala dominantno vlogo, pa je morala prvič kapitulirati pred Rapidovo v razmerju 3:1 (0:1). Sodil je g. Radolič.

Olimpijski dan v Trbovljah. V nedeljo se je vršil v Trbovljah olimpijski dan, ki je žal pokazal, da tamkajšnje sportne prilike niso najboljše. Dopoldne se je vršila hazenska tekma med družinama iz Trbovelj in Hrastnika. Rezultat 1:0 za Trbovlje. Popoldanska tekma med rezervama SK Trbovlje in SK Amaterja je končala 3:1 (0:1) za Trbovlje. Pri tekmi I. moštev obeh klubov je prišlo do težjega incidenta. Radi neke pogreške pred golom Amaterja je prišlo do ostrega prerekanja in pretepa med igralci obeh moštev. Sodnik g. Oberlindner je takoj izključil dva prizadeta igralca, s čimer se pa publika ni zadovoljila. Navalila je na igrišče ter se je dejansko lotila moštva Trbovlja. Sodnik je tekmo zaključil v splošni zmešnjavi. Rediteljska služba je bila skrajno površna. Tekmo je del občinstva očividno bojkotiral, ker je bilo prodanih 19 kart. — LNP ima besedo!

Medmestna tekma Gradec : Maribor. Mariborski medklubski odbor je sklenil z graško sportno instanco medmestno tekmo Maribor : Gradec, ki bo prva tovrstna prireditev v Mariboru. Tekma se bo vršila že prihodnjo nedeljo; spomladi 1928 pa se bo odigrala v Gradcu revanža. Nedeljska prvenstvena tekma Maribor : Merkur bo preložena na prihodnjo nedeljo. O definitivnem rezultatu glede izvedbe medmestnega matcha bomo še poročali.

Nekateri nogometni rezultati: Na praznik so bile odigrane v inozemstvu sledeče zanimive prireditve: Prvenstvene tekme na *Dunaju:* Slovan : Rapid 2:1, WAC : Vienna 4:1 in FAC : Sportklub 5:1. Prijateljske tekme: BAC : Austria 6:5, Hertha : Vorwärts 06 2:2. *Praga:* Slavija : ČAFC 0:0. *Budimpešta:* Admira : FTC 0:0.

Službeno iz LNP. — Preostale prvenstvene tekme se bodo odigrale v nedelje 6. t. m. predvidoma v sledečem redu: igrišče Ilirije: ob 10.30 Reka : Svoboda, ob 14. Slavija : Jadran, ob 15.35 Slovan : Ilirija, igrišče Primorja: ob 14. Panonija : Krakovo, ob 15.35 rezerve Slavija : Jadran ali Slavija : Hermes. — Tajnik II.

SK Ilirija, nogometna sekcija. — Danes, v četrtek ob 16. trening na dva gola za I. in II. skupino. Točno, dan je kratek! — V nedeljo, 6. t. m. prvenstvena tekma s Slovanom. — Načelnik.

SK Ilirija — sekcija za boks. — SK Ilirija je pred kratkim osnoval sekcijo za boks. Trening se vrši vsak torek in četrtek od 19. dalje v lokalu klubove težkoatletske sekcije pod kavarno «Evropa» (vhod skozi kavarno). Ob istih urah se sprejemajo prijave novih članov. Trening se vrši pod strokovnjaškim vodstvom g. Bruna Vavpotiča. — SK Ilirija.

SK Jadran. Danes ob 20. seja upr. odbora v Narodni kavarni. Jutri v petek ob 20. sestanek vseh rednih članov istotam radi nedeljskega obč. zbora. Tajnik.

Radio

Izvleček iz večernih programov

BERLIN (484 m 4 kw), FRANKFURT (428 m 4 kw), LANGENBERG (469 m 25 kw), STUTTGART (379 m 4 kw), PRAGA (349 m 5 kw), LONDON (DAVENTRY 1604 m 25 kw), BRNO (441 m 3 kw), RIM (450 m 12 kw), ZAGREB (310 m 0.7 kw), DUNAJ (517 m 7 kw), DAVENTRY (492 m 12 kw), VARŠAVA (1111 m 10 kw), MOSKVA (1450 m 6 kw).

Četrtek, 3. novembra.

BERLIN 20.10: Bromme: »Mascota«, opereta v 3 delih.
FRANKFURT 20.15: Lovski praznik.
LANGENBERG 20.10: Akustične slike z »žegnanja«. (Sodelujejo: fagot, citre, harmonij, kollofon, lajna, ura z godbo, gong, zvončki, kraguljčki, cirkus, plesoči medved, marionete, Gašperček in drugi).
STUTTGART 20.15: Koncert moderne glasbe. — 1. Hindemith: Iz suite 1922. — Hriber: Trije spevi za ženski zbor s klavirjem, flavto, rogom in bračem. — 3. Josip Štolcer - Slavenski: Jugoslovenska suita, op. 2, za klavir. — 4. Bernhard: Štiri pesmi za troglasni ženski zbor s klaviriem. — 5. Musorgskij: Slike z razstave. Poljuden orkestralni koncert.
PRRAGA 19.30: Simfonični koncert. (Prenos iz Smetanove dvorane).
LONDON 20.15: Bachove francoske suite. 20.45: Pevski koncert. (Balade).
BRNO 19.30: Prenos koncerta iz Prage.
RIM 20.40: Večerni koncert lahke glasbe.
ZAGREB 19.45: Prenos opere iz Narodnega gledališča.
DUNAJ 20.05: E. Eysler: »En dan v raju«; glasbena burka v 3 dejanjih.
DAVENTRY 21: Diboin: »Povodni mož«; operna balada. — 2. A. Gibss: »Sinji Peter«; komična opera v 1 dejanju. Koncert vojaške godbe.
VARŠAVA 20.30: Večerni koncert.
MOSKVA 19.55: Prenos opere »Dubrovski«, iz eksperimentalnega teatra.

Petek, 4. novembra.

BERLIN 20.30: Orkestralen koncert.
FRANKFURT 19.45: Napredek znanosti in tehnike. (Predavanje).
20.15: Poljuden koncertx orkestra in solistov.
LANGENBERG 20.15: Zabaven večer.
STUTTGART 20: Simfonični koncert. — 1. Brahms: Variacije na Haydnovo temo. — 2. Mozart: Koncert za violino in orkester. — 3. Schubert: Simfonija v C-duru.
PRAGA 20.10: V spomin Mendelssohna-Bartholdyja. — 1. Mirno morje in srečna pot. — 2. Koncert za violino z orkestrom v C-molu. — 3. Pesmi. — 4. Godalni oktet v Es-duru.
LONDON 20.15: Bachove francoske suite. 20.45: Simfoničen koncert. (Nadaljevanje ob 22.35).
BRNO 19.40: Koncert operetne glasbe. 20: Češke, moravske in slovaške narodne pesmi. 21: Koncert pevskega zbora.
ZAGREB 20.30: Francoski večer. (Petje, harfa in klavir).
DUNAJ 20.30: Arije. — 1. Wagner: Iz opere »Tannhäuser«. — 2. Bizet: Iz opere »Carmen«. — 3. Puccini: Iz opere »Tosca«. — 4. Massenet: Iz opere »Manon«. (Slede instrumentalni komadi iz istih oper).
DAVENTRY 22: Baladni koncert.
VARŠAVA 20.15: Prenos simfoničnega koncerta iz filharmonije.
MOSKVA 20.30: Večerni koncert.

Sobota, 5. novembra.

BERLIN 20.30: Mešan večer. (Orkester, pesmi, arije in podobno).
FRANKFURT 21.15: Poljuden koncert mandolinskega zbora.
LANGENBERG 19.20: A. Paquet čita iz svoje knjige: »Mesta, pokrajine in večno gibanje«. 20: Kálmán: »Kneginja čardaša«: opereta.
STUTTGART 20: Mešan večer. (Orkester, operne arije, narodne pesmi in drugo).
PRAGA 19.15: L. Ascher: »Ljubim te«: opereta.
LONDON 20.15: Bachove francoske suite. 22.35: Koncert vojaške godbe.
BRNO 19: Koncert Dvořakovih skladb.
RIM 21: Prenos iz gledališča.
ZAGREB 20.30: Prenos iz kabareta.
DUNAJ 18.45: Koncert komorne glasbe. (Mendelsshon).
VARŠAVA 20.30: Večerni koncert.
MOSKVA 20.35: Poljuden večerni koncert.

Album dell'esposizione di belle arti in Milano e Venezia. Milano 1855. (II 44.535).
Armez R.: Nouvelle grammaire arabe (arabe littéral). Paris 1907. (44.279).
Bauer Fr: Kunst und Technik in der Schriftgiesserei. Mainz 1925.. (II 42.208).
Bernacki L.: Publiczne biblioteki lwowskie. Lwów, 1926. (II 44.580).
Bernstorff J. H. Graf v.: Die deutsch-amerikanischen Beziehungen vor dem Kriege. Berlin 1920. (II 42.021—2.)
Bilimović A.: Jugoslavien. Breslau 1927. (II. 44.577).
Bölsche W.: Der Stammbaum der Tiere. Stuttgart 1906. (44.256).
Braubach M.: Zur Beurteilung des jungen Görres. Köln 1926. (II 43.354).
Breysig K.: Aufgaben und Massstäbe einer allgemeinen Geschichtschreibung. Berlin 1900. (44.110—1).
Collings E. H. R.: Meštrović in England. London 1919. (II 45.123).
Dante Alighieri: Prosaische Schriften mit Ausnahme der Vita nuova. Leipzig 1845. (44.467).
Doba, Novo. List sjedinjene hrvatske, srpske i slovenačke omladine za politička, socijalna i književna pitanja. U Zlatnom Pragu. 1898. (II 44.584).
Dutković J.: Stenografski riečnik za trgovačku praksu. Zagreb 1926. (44.472).
Ettmayer K. v.: Benötigen wir eine wissenschaftlich deskriptive Grammatik? Halle 1910. (43.462—Bh. 26).
Frankenberger J.: Der deutsche Unterricht am Gymnasium. Leipzig 1926. (II. 43.381).
Gaiser K.: Kleist und Molière. Leipzig 1926. (II 42.678—2).
Geffeken J.: Kingslerys »Hypatia« und ihr historischer Hintergrund. Leipzig 1926. (II 42.678—2).
Hartmann P.: Musikpflege und das Gymnasium Leipzig 1926. (II 43.381).
Helfert J. A. Frhr. v.: Die Wiener Journalistik im Jahre 1848. Wien 1877 (44.493).
Holtschmidt W.: Kunstwerk und Erziehung. Leipzig 1926. (II 42.678—2).

Kemična pralnica in barvanje oblek
v najrazličnejših barvah izvršuje vsa dela v najkrajšem času po najnižjih cenah
ANTON BOC
Šelenburgova ul. 6/I
Tovarna: Vič-Glince.

Silver Star
ELEKTRONKE
dobite pri tvrdki **BAR**
Radio aparati in potrebščine
FRANC BAR, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 5

Kajenje je strup!
Vsakdo se more igraje odvaditi zdravju škodljivemu kajenju z *dr. Rascherja Putschtabletami*, 1 omot Din 30 in poštnina, ena kura Din 145 franko razpošilja tt »AURORA«, Sremska Kamenica št. 16.
Dobiva se tudi skoro v vseh lekarnah in drogerijah. 11.644-a

Mlinarske zastopnike
dobro vpeljane v mlevskih izdelkih, sprejmemo. Za skladišča in zaloge potrebno nekaj kapitala. Obsežna pojasnila na: Interreklam A. G., Zagreb, Moravska ul. 28 pod »Mlinarski zastopniki P-687«. 11.621-a

SALAME
prvovrstno novo robo uležane
dobite povsod
Prva hrvatska tvornica salam, suhega mesa in masti
M. Gavrilovića sinovi
d. d. Petrinja
Glavno zastopstvo za Slovenijo:
Franc Palme, Ljubljana, Celje — Maribor
XII MGS — M.G.S 10 PETRINJA

Jaz Ana Čilag
s svojimi 185 cm dolgimi divnimi lasmi, sem iste dobila po uporabi pomade, ki sem jo sama iznašla. Ista je priznana kot edino sredstvo proti izpadanju las, za pomaganje razvitka gostih las in za jačenje las.
Pomaga razvitku gostih las pri moških, ženskah in deci ter povzroči že po kratki uporabi naravni sijaj in čuva lase od prezgodnje osivelosti do visoke starosti. Čilag-pomada odstranjuje prhljaj v 48 urah. Nobeno sredstvo ne vsebuje toliko hranilne materije za lase kakor Čilag-pomada, ki je po vsej pravici zadobila svetovni sloves, kajti gospodje in gospe že po uporabi prve steklenice doseže jo najboljši uspeh, ker izpadanje las prestane že po nekaj dneh popolnoma in nova rast se že prikazuje. Ta uspeh dokazuje moj 50letni jubilej in milijoni zahvalnih pisem, ki sem jih dobila iz vsega sveta.
Cene velikemu lončku Čilag-pomade Din 60.—, dvojnemu Din 90.—.
K vsakemu lončku je potrebno: 1 steklenica Special-Shampoo (za 20-kratno umivanje glave) Din 25.—. Poštnina posebna. Pošilja se po povzetju ali če se denar naprej pošlje iz tovarne za SHS: 45-II
Laboratorij „AURORA“
Sremska Kamenica br. 16

Osebni avto „Puch VIII“
s 6 sedeži, električno razsvetljavo v zelo dobrem stanju
in
Tovorni avto „Lavrin“
5 ton, s pogonom na ogije v zelo dobrem stanju sta za
ugodno ceno naprodaj.
Vozila se lahko ogledajo v garaži v Zidanem mostu pri ravnatelju „Zagorke“ d. d., gosp. Mihaelu Rozmanu.

Heinrich Wagner
Trieste
Telegr.: Chimiwag. gegr. 1892. Telef. N. 22 — 86.
Import in eksport
surovin in kemikalij raznih vrst za papirnice, milarne, steklarne, usnjarne, barvarne, tekstilne tvornice in tvornice barv. Posebne produkte: benzole, toluol, xulol, solventnaphta, terpolje, surov in luskinasti naphtalin, karbolovo kislino, smole, lojе itd. itd.

Najodličnejši poznavalci čevljarske industrije priznavajo, da so najpopolnejši izdelek obuvalne stroke čevlji znamke:
THE IDEAL SHOE
Tudi v Ljubljani se bodo že v nekaj dneh pričeli prodajati ti prvovrstni čevlji. Slavno občinstvo naj potrpi še par dni z nakupom obuval in se bode prepričalo, da, če kje, velja glede tega izdelka izrek:
»Dobro blago se samo hvali«. 11.650-a

Kupujemo staro lito-železo
v vsaki množini. Ponudbe z navedbo najnižje cene na
Strojne tovarne in livarne d. d., Ljubljana.

Originalne barve,
matrice (kože), voščeni papir za Gestetner cyklostil, specijalni papir za razmnoževanje, se dobi najceneje pri
LUD. BARAGA, Ljubljana, Šelenburgova 6/I Telefon št. 2980.

Odvetnik dr. IVO LULIK
naznanja
da je otvoril svojo pisarno v Ljubljani, Wolfova ulica 6 (I. nadstropje).

PUH - PERJE
R. MIKLAUC LJUBLJANA

Tovarna POHIŠTVA
I. I. NAGLAS, Turjaški trg št. 6
priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnega pohištva po najnižjih cenah.

„JUNIPER“
zeleno francosko žganje z brinjevim ekstraktom je najboljše sredstvo proti revmatizmu, glavobolu, zobobolu, trganju, želodčnim boleznim itd. Dobi se v vsaki apoteki, drogeriji in trgovini.
Glavna zaloga: **Vitomir Dolinšek**
AGENTURA »JUNIPER«
Celje, Gosposka ulica št. 26.
Trgovci zahtevajte engros cene.

Mestni pogrebni zavod

Preminil je naš nepozabni brat, stric in svak, gospod

Josip Vesel

profesor obrtne šole v pok. in šolski svetnik

v torek, 1. novembra po kratki bolezni.

Pogreb dragega nam pokojnika bo v četrtek, dne 3. novembra 1927 ob dveh popoldne iz hiše žalosti, Gregorčičeva ulica 7, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, 1. novembra 1927.

Rudolf Vesel, blagajniški ravnatelj v pok., brat

in vse ostalo sorodstvo.

C. Phillips Oppenheim: 13

Milijonar brez denarja

Cockerill je vzdihnil. »Kako nespametni ste danes, Fenwick! Prav dobro veste, da imam na svetu samo dvoje, kar me zanima: svoje ptiče in pa globoko, nepopisno radost,« — njegov glas je postal resnoben in oči so se mu zasvetile, — »ki jo občutim- kadar sedé ljudje na tem-le stolu, jaz pa opazujem na njihovih obrazih grozo, s katero jih navdaja zavest, da sije luč v kak teman kotiček njihovega življenja in da ima človek, ki ga vidijo pred seboj, nad njimi nevarno oblast.«

»Radost ali ne radost! Pravim vam, da mora biti konec tega. Pojdite, če hočete, še jutri k mojima sodrugoma in jima povejte resnico. Vpijte zastran mene na vogalih in ulicah, da sem okral trdko za nekaj sto funtov, ko sem bil ubog odvetniški pripravnik! Razglasite, kako ste prišli mojemu grehu na sled in kako ste me s tem, kar veste, vsa leta držali v šahu! Opravila sva! Namen mojega današnjega poseta je bil samo ta, da zahtevam listine, ki ste mi jih ukrali, ali pa vam zavijem vrat.«

Cockerill se je naslonil vznak. »Nikr se ne ceremonite! Soba in vse, kar je v njej, vam je na razpolago.«

Fenwick je jel hlastno odpirati predale, raztresati s strojem popisane liste ptičeslovnih razprav in pregledovati vsak košček papirja posebej.

Cockerill je bolestno zastoka. »Zelo ste nespametni, Bog pomagaj!« je vzdihnil nekajkrat. »V strašanski nered boste spravili moje stvari!«

Fenwick je bil spet sédel. »Ne ganem se odtod, dokler mi ne vrnete listin!« je dejal.

»Če je tako,« je hladno odvrnil Cockerill, »tedaj mi pač dovolite, da nadaljujem svoje delo.«

Bliss je vedel dovolj. Splazil se je po stopnicah, poklical avtomobil in se odpejal v klub »Akropolis«. Ko je tam pokazal Cockerillovo posetnico, ki jo je bil skrbno spravil, so ga brez obotavljanja spustili v njegovo sobo. Četrt ure po tem je stal spet pred vrati gospodarjeve pisarne. Pogledal je skozi luknjico. Cockerill je tipkal na stroj, ne meneč se za Fenwicka, ki je stal s prekrižanimi rokami nekaj metrov o dnjega.

Bliss je potrkal in stopil v sobo, držeč aktovko pod pazduho. »Zanimali ste se za neke listine,« je rekel odvetniku. »Mislim, da jih najdete tu notri.«

Prvič, odkar sta se poznala, je Cockerill izgubil prisotnost duha. »Tat!« je zahropel, bulječ v Blissa kakor neumen.

Bliss je položil aktovko pred Fenwicka. »Tat? — Nu, prav. A vi ste izsiljevalec!«

»Oba vaju dam aretirati!« je besno zakričal Cckerill. »V aktovki so samo moji osebni papirji.«

»Prav žal mi je, da moram govoriti tako odkrito,« je dejal Bliss, »toda stavil bi, da lažete. Pomenite se z gospodom Fenwickom, ako hočete, da vam jih vrne. Samo nekaj še moram opraviti, preden se ločiva.« Tako govoreč, je iztegnil roko: prostora v oknu in nad kaminom, kjer so navadno stale kletke, sta bila prazna.

Cockerill se je še bolj vznemiril. »Kaj ste storili s ptiči?«

»Zunaj so in se solnčijo. Če boste pametni, bodo čez nekaj minut spet tu — če pa ne, jim po vrsti zavijem vratove.«

Cockerill je vstal, segel po svoj cilinder in si ga s trdno roko poveznil na glavo; nataknil je rokavice in vzel dežnik iz kota. »Bpremim vas v vašo pisarno, Fenwick,« je rekel krotko. »Pregledali boste aktovko in uničili, kar vam ne bo ugajalo. Zasebne listine, ki so v njej, mi pa vrnete.«

Bliss ju je spremil na hodnik. »Preden pojdete, mi oskrbite ptiče, jelite da?« ga je ponižno vprašal Cockerill.

»Takoj jih zanesem v sobo!«

»In potlej pridite k meni!« Fenwick je pomolil Blissu svojo posetnico. »Evo vam naslova.«

Bliss je prenesel ptiče v sobo, pometel pisarno, zaklenil jo in odnesel ključ v klub »Akropolis«. Nato je sédel v parku na klop. Izvlekel je koledarček in poračunal. Spet je bil brez dela — pred seboj pa je imel še devet mesecev, dva tedna in en dan svoje velike prigode.

Naročila in vse dopise, tičoče se malih oglasov, je poslati na Oglasni oddelek »Jutra«, Ljubljana Prešernova 4. Tel. št. 2492

Mali oglasi

Vse pristojbine je vplačati obenem z naročilom, sicer se oglasi ne priobčujejo. Čekovni račun poštne hranilnice Ljubljana, št. 11842

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socijalne namene občestva, vsaka beseda 50 par. — Najmanjši znesek Din 5·—. Pristojbina za šifro Din 3·—

Izurtve, dopisovanja in oglasi trgovskega ali reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1·—. Najmanjši znesek Din 10·—. Pristojbina za šifro Din 5·—

Kam pa kam?

Mala Nedelja
V nedeljo, 6. novembra v Društvenem domu ljudska veselica Narodno kulturnega društva. — Vprizori se narodna igra «Rokovnjači» Godba za ples. Začetek ob pol 4. uri popoldne. Vabljeni vsi, od blizu in daleč! 34240

Obrt

Slike za legitimacije
izdeluje najhitreje fotograf Hugon Hibler v Ljubljani, Valvazorjev teg 196

Vulkaniziram
vse vrste avtogume ter
galoše in snežne gumijeve čevlje
Popravljam kolesa in motorje. F. Škafar, Ljubljana, Rimska cesta 11. 12

Snežne čevlje
in galoše sprejema v popravilo tvrdka S. Trebar, Sv. Petra cesta štev. 6. 33939

Elektro instalacije
izvršuje Alojzij Arhar, Sp. Šiška, Celovška cesta 80. Solidno delo, cene zmerne. 33846

Snežne čevlje
in galoše popravlja Avgust Škof, Boršnikov trg št. 1. 34330

Motorna vozila

Motor
Nekarsulm, 4—5 P. S., proda Kumelj, Mestni dom. 34299

Fiat
501, malo rabljen, štirisedežen, prodam. Interesenti naj se pismeno javijo pod šifro «Štedljiv». 34278

Knjige

«Odol» prazne steklenice
kupuje drogerija Anton Kanc sinova, Židovska ul. št. 1. 232

Službe dobi

Pletilja
dobro izurjena dobi takoj službo. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34175

Vajenca
pridnega in poštenega sprejme za pekovsko obrt Anton Olet, Velenje. 34074

Služinčad
kuharice, sobarice, natakarice, hišne itd. dobe najlažje službo v Beogradu, ako se zglase v birou Ekonomije, Beograd, Visana 11 32817

Dekle
ki bi opravljalo kuhinjeko opravila in ki ima veselje do gostilne, sprejmem. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 34306

Vajenca
sprejme D. Marinko, urar, Ljubljana, Florijanska 31. 34284

Hišnico
sprejmem. Naslov v oglas. oddelku «Jutra». 34287

Elektromonterja
sprejmem za samostojno instalacijo majhne hišne elektrarne z benzinagregatom. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34339

Prodajalko
mešane stroke, izurjeno v manufakturi ter učenca poštenih staršev takoj sprejmem. Ponudbe na ogl. oddelek «Jutra» pod šifro «Kamniški okraj». 34240

Natakarico
takoj sprejmem v boljšo gostilno. Naslov v oglas. oddelku «Jutra». 34309

Starejše dekle
sprejmem k majhni družini Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34279

Prodajalko
vešča v knjigarni, sprejmem takoj za večje mesto v Sloveniji. Pismene ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Knjigarna». 34224

Kuharico
ki bi obenem opravljala vsa domača dela, sprejmem k dvočlanski trgovski družini na deželo. — Pismene ponudbe z navedbo plače na naslov, ki je v oglas. oddelku «Jutra». 34260

Žensko
sprejme za šivanje vreč Lovr Krže, Trnovski pristan 12. 34266

Krepkega vajenca
z meščansko šolo, sprejme v trgovino mešanega blaga And. Elsbacher, Laško. 34243

Zaslužek

Igralca na klavir
v lokalu, sprejmem takoj za večerne ure. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Dober igralec». 34320

Boljša šivilja
gre šivat na dom. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 33922

Brinovec
v večji množini bi prvovrstno žgal proti plačilu. Ponudbe pod šifro «Naraven brinovec» na oglasni oddelek «Jutra». 34245

Za korespondenco
nemško in italijansko se priporočam za nekaj ur na dan. Ponudbe pod «Skromen honorar» na oglasni oddelek «Jutra». 34264

Službe išče

Fanta
v 16 letu, z dovršenim II. razr. meščanske šole dam učiti v večjo trgovino. — Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34141

Prodajalka
manufakturne stroke, poštena, z večletno prakso, želi premeniti službo. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34142

Kontoristinja
z večletno prakso — želi službe. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «S. M. P.» 34154

Kot lovski čuvaj
želim službo ali prevzamem sekanje gozda. Vešč sem tudi v sprejemanju lesa. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34166

Trg. pomočnik
mešane stroke, mlad in agilen, želi premeniti službo takoj ali pozneje. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34208

Uradnica
s triletno odvetniško in notarsko prakso, perfektna strojepiska in stenografka, išče sličnega nameščenja. — Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod «Verzirana». 33968

Absolvent
dvorazredne trg. šole, z dveletno prakso v mešani trgovini, vešč tudi pisarniških del, želi službe. — Cenjene ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod šifro «Absolvent 35». 33836

Boljše dekle
želi službo sobarice pri boljši družini. Zna šivati in vezti. Naslov v oglas. oddelku «Jutra». 34314

Delavka
srednjih let, želi službe. — Sprejme delo vsake vrste. Zna tudi šivati na stroj. — Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34313

Kuharica
skrbna, gre za vsa hišna dela, event. tudi v Zagreb. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34338

Šofer mehanikar
z večletno prakso in dobrimi spričevali, samski, želi stalne službe. Cenjene ponudbe na podružnico Jutra v Mariboru pod «Mehanik». 34343

Prodajalka
mešane stroke, dobra mlajša, želi premeniti sedanjo službo. Cenjene ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Marljiva 204». 34264

Mlinarski pomočnik
neoženjen, dober izdelovalec, želi službo v valjčnem ali kmetskem mlinu za takoj. Ponudbe na podružnico «Jutra» v Celju pod «Zanesljiv». 34247

Boljša mladenka
pridna — izučena šivanja, želi priti k boljši družini za vsako delo. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Marljiva 54». 34254

Prodajalka
zmožna špecerijske in delikatesne stroke, s petletno prakso, želi službo za takoj, če mogoče. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod značko «Pridna 59». 34259

Knjigovodja
praktičen veščak uredi trg. knjige bilance, napovedi. Gre tudi izven. Eventuelno prevzame trajno zaposlitev za pol dneva ali celodnevno Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod šifro «Pravilna praksa». 34267

Knjigovodja
z večletno prakso, verziran v lesni trgovini, stavbarstvu, kakor tudi v ostalih panogah, z letnimi izpričevali, zmožen samostojnega vodstva tudi večjega obrata, ter korespondent v slovenskem, hrvatskem in nemškem jeziku, z znanjem strojepisja, po potrebi tudi stenografije, želi stalno mesto v Ljubljani ali okolici. Nastopi lahko takoj. — Ponudbe je poslati pod šifro «Stalno mesto 35» na ogl. oddelek «Jutra». 34334

Trg. poslovodja
želi premeniti službo — najraje na deželo. Ponudbe je poslati na oglasni oddelek «Jutra» pod «Zanesljiv 36». 34327

Pouk

Soferska šola
daje pouk in izobražuje praktično in teoretično kandidate za samostojne šoferje. Pouk je temeljit in uspeh siguren. Kandidate sprejemamo vsak dan. Prospekti gratis. Natančne informacije v avto-šoli, — Zagreb, Kaptol 15. — Telefon št. 11-95 32340

Akademik
dober inštruktor, daje inštrukcije srednješolcem proti hrani, ozir. nizkemu honorarju. Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod šifro «Uspeh 337». 34337

Leçons conversation
nemške konverzacije in pouk dajem v Erjavčevi ul. št. 21, pritličje — desno. 34277

Priložki

Brinjevo olje
kupuje v vsaki množini drogerija Ant. Kanc sinova v Ljubljani, Židovska ulica 197

Vagon krompirja
odbranega, belega, po 106 Din ztot proda Mursa — Ljutomer. 34241

Prodam

Železnato vino
lekarnarja dr. G. Piccolija v Ljubljani krepča oslabele, malokrvne, odrasle in otroke. 211

Vrhniško opeko
trboveljski premog in bukova drva nudi najceneje Lovro Krže, Trnovski pristan 12 Postrežba točna! 61

Drva
hrastova, parketne odpadke od fage ter mehka drva po nizki ceni dostavlja na dom parna žaga V Scagnetti — Ljubljana, za gorenjskim kolodvorom 36

Delilni stroj
za testo, v dobrem stanju takoj naprodaj za 2500 Din v Trbovljah. Retje št. 1. 34018

Barako
dobro ohranjeno poceni prodam Informacije daje «Levante». Koldvorska 30. 34022

Vinske sode
hrastove, v najboljšem stanju, od 200—3300 litrov, poceni poda Miro Peterlin, gostilničar v Kranju. 34060

Perje
gosje, račje, kokošje in purje proda vsako množino in po najnižji ceni tvrdka E. Vajda, Čakovec, Medjimurje. Telefon 59 60, 3. 34105

200 sodov
hrastovih od 100, 200, 300, 400, 500, 600 in 700 litrov, v popolnoma dobrem stanju, za vino in žganje, prodam pa ugodni ceni. — Vprašati pri Br. Novakovič, Ljubljana, Kolizej 33877

Spalno opravo
novo, orehovo, prodam za 4200 Din. Naslov v oglas. oddelku «Jutra» 33931

Več spalnic
orehovih — pol poliranih, proda po ugodni ceni in sprejema naročila August Černe, Zg. Šiška štev 122. 33932

Lovska puška
dobra, naprodaj. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34294

Predale in pulte
iz trdega lesa, za trgovino, v dobrem stanju, po nizki ceni naprodaj. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 33896

Novo spalnico
iz trdega lesa, prodam za 4000 Din. Naslov v oglas. oddelku «Jutra». 34285

Otroško posteljico
precej dobro ohranjeno, z vložkom prodam za 350 Din Rimska cesta 12, dvorišče, levo. 34286

Recept
za «Special Café - Liqueur» z inventarjem vred prodam, event. želim zvezo s tovarno te stroke, v svrho izdelave istega. — Dopise na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Special». 34292

Zbirko znamk
event. tudi večjo zbirko z albumom ugodno prodam. Znamke stare, redke in dobro ohranjene. Poljanska cesta 13/II, levo. 34296-a

Večjo količino vreč
poceni prodam. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 32497

Ogledalo
brušeno, starinsko, takoj prodam. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34303

Okno, vrata
štedilnik (zidan — železje) poceni prodam. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 34069

Barako
fino izdelano, z dvojno steno, primerno za trafiko, bufet ali malo delavnico, poceni prodam. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34283

Pletilni stroj
8/36 proda Spunt, Slomškova ulica 27 — dvorišče. 34341

Mizarji!
Vezane plošče (Sperrplatten) lepe in suhe dobavlja najceneje tvrdka Ig. Repše, Ljubljana, Tessarska ul. 3. 34233

Peč
dobro ohranjena, srednje velikosti, naprodaj v pekarni na Celovški cesti 62 34251

Tabernakel - omaro
starinsko, prodam. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 34244

Stroje
Sickenmaschine, Rundmaschine, napravo za poniklanje, delovne mize in brus prodam. Dopise pod «Poceni 12» na oglasni oddelek «Jutra». 34280

Trgovino
z mešanim blagom, tik železnice, na jako prometni točki, z inventarjem ugodno prodam. — Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Trgovina 10». 34328

Sadje

Jabolka
namizna, aromatična (Rauehte vrste) kupim vagonske množine Ponudbe na podružnico «Jutra» v Mariboru pod «Jabolka» Navesti je množino, vrsto in ceno. 34134

Kupim

Vsakovrstno zlato
kupuje po najvišjih cenah
Černe — juvelir
Ljubljana Wolfova ul. 8 68

Pisalni stroj
prvovrsten, potno tipo, kupim. — Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34340

Lisičje, polhove kože
in vse druge od divjačine kupuje in zanesljivo dobro plača D. Zdravič, Ljubljana Florijanska ulica št 9 47

Zbirko znamk
manjšo (ca 1000—2000) kupim. Ponudbe pove oglasni oddelek «Jutra». 34179

Koncesijo za izvoščka
kupim. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Plačilo takoj». 34262

Voziček
na 4 kolesa, močan, kupim Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod šifro «150 kg». 34263

Jesenove deske
goste in ravne, vzporedne rasti, 3 cm, brez grč, v vsaki množini kupimo takoj Ponudbe z navedbo cene na oglasni oddelek «Jutra» pod «Jesenove deske». 34336

Sedlarski stroj
za krtačenje žime, kupim. Ponudbe na glas. oddelek «Jutra» pod «Sedl. stroj». 34124

Hlode
bukove Ia in hrastove, od 20 cm naprej kupuje v vsaki množini parna žaga V. Scagnetti v Ljubljani. 232

Pisalno mizo
rabljeno, kupim. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Miza». 34301

Posest

Hišo z gostilno
kupim v Ljubljani ali okolici. — Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34336

Vilo
novozgrajeno 1910, s 5 sobami in 2 kuhinjama, kakor gospodarskim poslopjem in posestvom, ca nad 1 hektar, v letoviščnem trgu Slovenije, želim solidno prodati. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 33472

Manjšo hišo
enodružinsko kupi penzijonist. — Posredovalci izključeni. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Mir» 34171

Prazen

Dve suhi kleti
pripravni za skladišče, oddam v najem. — Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34327

Sobe

Opremljeno sobico
s posebnim vhodom in električno razsvetljavo takoj oddam. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34138

Sobo
separirano, z vhodom iz stopnišča (event. s souporabo kopalnice) od opere do gl. kolodvora želim za takoj ali od 10. novembra naprej. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Poručnik». 34152

Opremljeno sobo
solnčno, parketirano, oddam gospodu v vili. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34230

Sobo
veliko in zračno, z 2 posteljama oddam v bližini Tabora. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 34319

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom in električno razsvetljavo takoj oddam. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34323

Dva dijaka
sprejme profesorska družina na hrano in stanovanje. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34117

Opremljeno sobo
solnčno in mirno, z vhodom iz predsobe, takoj oddam. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34331

Lepo sobo
za takoj — s separiranim vhodom iz stopnišča ali hodnika, želi gospodična v centru mesta. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Tujka». 34315

Opremljeno sobo
z 2 posteljama in električno razsvetljavo oddam takoj. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34317

Sobo
s posebnim vhodom in električno oddam solidnemu gospodu s 15. novembrom. — Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34252

Mlajši gospod
samski, želi prazno ali opremljeno sobico pri samostojni dami, ki razpolaga tudi s kako pritiklino. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Motor kolo». 34335

Opremljeno sobo
oddam s hrano s 15. novembrom zakoncema ali 2—3 gospodičnam. Klavir na razpolago. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 34307

Zakonskemu paru
oddam opremljeno sobo s souporabo kuhinje v Jenkovi ulici štev. 13/I, desno. 34305

Vse na obroke! Vse na obroke!

Za ženski plašč
3 m finega volnenega blaga in 1½ m elegantnega 130 cm širokega brocata za podlogo **na obroke za Din 400·—** dobite samo pri
Oblačilnici „ILIRIJA“
Mestni trg 17/I.

Vse na obroke! Vse na obroke!

Sobe
prazno ali opremljeno oddam v bližini srednje tehnične šole. Naslov v oglas. oddelku «Jutra». 34295

Moškega
preprostega sprejmem na stanovanje. Naslov v oglas. oddelku «Jutra». 34321

Krasne sobe
s kopalnico, ev. klavirjem oddam. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34206

Sobico
želim za takoj s celo dnevno hrano. Ponudbe na ogl. oddelek «Jutra» pod šifro «Opremljena». 34300

Gospodično
sprejmem na stanovanje. — Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34310

Opremljeno sobo
zelo prijetno, oddam s 15. solidnemu gospodu v Levstikovi ulici 19/II, desno. 34311

Snažno sobo
v bližini pošte želi soliden gospod za takoj ali s 15. oktobrom. Ponudbe na ogl. oddelek «Jutra» pod šifro «Centrum». 34312

Sostanovalca
sprejmem na Krakovskem nasipu št. 16. 34338

Lepo sobo
opremljeno z novo opremo, oddam tistemu, ki kupi opremo V sobo se lahko postavi štedilnik Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Svetla soba» 34197

Opremljeno sobo
z lepim razgledom, takoj oddam. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34253

Opremljeno sobo
v sredini mesta, s posebnim vhodom in električno takoj oddam 2 gospodoma ali gospodičnama. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34298

Dijaka
ne nad 15 let starega, krepke hrane potrebnega, sprejmem z vso oskrbo na stanovanje Naslov v oglas. oddelku «Jutra». 34332

Preprosto sobico
želim v bližini Ljubljane. Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod «Štev. 100». 34270

Sobo
opremljeno ali prazno, separirano, z elektr. razsvetljavo takoj oddam Verbič, «Stan in dom», Tržaška c. 34257

Opremljeno sobo
lepo in zračno, oddam boljšemu gospodu s 15. novembrom. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 34258

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom, želim za takoj v centru mesta. — Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod «Soba 800». 34289

Sobo
opremljeno ali prazno želim Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod «Domačinka». 34276

Opremljeno sobo
z 2 posteljama in štedilnikom takoj oddam. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 34275

Separirano sobo
lepo, oddam solidnemu, stalnemu gospodu. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 34272

Sobo
s posebnim vhodom oddam v Zelenj jami štev. 230. 34271

Sobo za pisarno
želim. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Pisarna 75». 34273

Prehrana

Na hrano
sprejmem več boljših gospodov ali gospodičen. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 34261

Stanovanja

Stanovanje
z 2 sobama, kuhinjo in pritiklinami želim v centru za takoj ali pozneje. Plačam tudi za delj časa naprej ali posodim 10—15.000 Din brezobrestno. Cenjene ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod šifro «Stanovanje 77». 34318

Nagrado
dam onemu, ki preskrbi ali odda stanovanje 1—2 sob s pritiklinami v mestu. Pogoj suho in čisto. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Plačam tudi naprej». 34296

Stanovanje
1—2 sob, kuhinje in pritiklin, v bližini Tabora ali v mestu, suho in solnčno, v stari ali novi hiši želi mirna tričlanska družina za takoj ali pozneje. — Plača tudi naprej. — Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Snaga». 34269

Stanovanje
2—3 sob in pritiklin želim v sredini mesta, če mogoče takoj ali mesec februar. — Franc Mikec, plač. natakar — kavarna Evropa. 34291

V novi hiši
oddam za enega gospoda opremljeno sobo s posebnim vhodom, parketi in električko, ter 1 prazno stanovanje s sobo in kuhinjo. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34306

Družina
obsteječa iz 4 članov, želi stanovanje 3 sob za februar 1928. Cenjene ponudbe pod «Februar» na oglasni oddelek «Jutra». 34337-a

Stanovanje
3 sob, kuhinje in pritiklin, opremljeno ali prazno oddam takoj radi preselitve. Event. sprejmem sostanovalce. Naslov pove oglas. oddelek «Jutra». 34172

Stanovanje
s pritiklinami vred, kletjo, hlevom in lupo takoj oddam Pripravno za vsako obrt. Pojasnila na Dolenjski cesti št. 72. 34265

Kapital

Družabnika
z do 100.000 Din sprejme zelo dobičkonosno podjetje radi izstopa sedanjega družabnika, proti udeležbi — (družabništvu) ali pa fiksnim brestim; za sodelovanje (pisarniški posel, knjigovodstvo) pa mesečno plačo. — Ponudbe na oglasni zavod Kovačič, Maribor. 34205

Železostrugarja
ali samostojnega avtomehanika z nekaj kapitala želim kot družabnika v prvovrstno delavnico. Ponudbe na podružnico «Jutra» v Mariboru pod «Dober strokovnjak». 34344

Idejo
kako dobro naložiti kapital — nagradim. Eventuelno sprejmem družabnika. — Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod «Trgovec 77». 34177

Dopisi

Preklic
Andrej Debelak, trgovec, Sv. Mohor, se preklice. — Torej vsakdo, kdor mu zaupa, stori na lasten račun. Marija Debelak, Sv. Mohor — p. Reg. Slatina. 34326

Izjava
Izjavljam, da nisem plačnik za dolgove, katere bi napravil moj sin Josip Wimmer. — Henrik Wimmer. 34281

Ellen
Dvignite pismo. 34290

Nedolžno jagnje
mlado, išče v svrho dopisovanja istotako mladega nedolžnega jagnjeta. Cenj. ponudbe s sliko na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Idealna Rabničanka». 34248

Dragi
Pahnili ste me nekoč od sebe in jaz sem se z velike muke dvignila — še riskiram to še enkrat, obležim — zato odpahujem rajše sama sebe — čeprav Vas neznerno ljubim. 34242

1826
Četrtek bil in Te čakal zamanj. Iskal sem Te do večernega brzovlaka. Pisma prejel. Ostani zdrava. Poljube Tvoj fantič. 34289

Imperial
Na svidenje danes do ½6, če mogoče? Poljube Tvoj. 34325

Bleiweisova cesta
Mi ni mogoče v Ljubljano priti, ker nisem od tam! Prosim za natančen naslov pod šifro «Vedno hvaležna 08811 T. I.» na oglasni oddelek «Jutra». 34289

Izgubljeno

Zapestni gumb
zlat, z malim briljantom sem izgubil. — Kdor ga je našel naj ga odda proti dobri nagradi v trgovini Fabiani & Jurjovec, Ljubljana, Stritarjeva ulica 5. 34342

Doberman
lep, mlad, temnosiv, se je zatekel in ga je dobiti pri Minki Kastelic, Vodnikov trg, manufakturna lopa 1. 34288

Pes lisjak
se je zatekel ali pa ga je kdo odpeljal. Kdor kaj ve, naj proti nagradi javi na naslov: Kopitar, Stožice 19 34324

Živali

Lovski pes
ptičar, 2 leti star, naprodaj Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34150

Sulcev
kupim vsako množino po najvišji dnevni ceni Ponudbe na: E. Vajda, Čakovec. 33762

Srebrnih lazanov
kupi najmanj 12 komadov John Kramer, posestnik — Sv. Peter pod Sv. gorami. 34250

Glasba

Citre
po ugodni ceni prodam. — Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34288

Kratek klavir
prvovrsten, prodam. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 34304

Koncertni klavir
prvovrsten, poceni naprodaj. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34268

Klavirji-pianini
svetovnih inozemskih tvrdk, po znatno znižanih cenah vedno v zalogi! Prodaja tudi na obroke! Vsa popravila in uglaševanje strokovnjaško!
M. Ropas
Celje.

Razno

Najdebelejša dama
postane vitka — če hoče. Uspeh viden že v par dneh — To dosežete z uporabo angleškega radioaktivnega ki daje moderno ravno lisijo! Uspeh zajamčen, sicer povrnemo denar Cena zavojčku franko 85 Din. — Uporaba enostavna, navodilo priloženo. Naročila na naslov: «Sanitaria», Crikvenica, Primorje 3351

KOLMANOVO PLAVILO JE NAJBOLJŠE CENA PO KOMADU SAMO EN DINAR
ZAKAJ BI KUPOVALI DRUGO?

100.000 glasbil
smo prodali lani, kar priča o zaupanju do naših izdelkov in o njih izvrstni kvaliteti
Gramofoni od 345 Din, violine od 95 Din dalje mandoline od 136 Din, citre od 192 Din, ročne harmonike od 55 Din dalje. Kitare, tamburice lesena in pločevinasta pihala itd., po izredno nizkih cenah direktno s tovarniškega skladišča
8 dni na ogled
Vsako glasbilo takoj vrnete, če ne ugaja! Velik katalog zastonj!
Zahtevajte ga takoj od tovarniškega skladišča
MEINEL & HEROLD
tovarna glasbil gramofonov in harmonik
MARIBOR št. 101

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za Konzorcij «Jutra» Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno dd. kot tiskarnarja Fran Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojzij Novak. Vsi v Ljubljani.